NĂM THỨ NĂM SỐ 1249

MỖI SỐ 0$05

THỨ SÁU 27 JUILLET 1934

Đuốc nhà nam

BÁO-QUÁN VÀ TÒA SOAN
72 Rue Legrandière — Dây thép nói số 6.96

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-PHAN-LONG

Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-SÂM

GIÁ BÁO

MỘT NĂM	13$00
SÁU THÁNG	7 00
BA THÁNG	3 50
MỖI THÁNG	1 20
MỖI SỐ	0 06

PRESSE LEGAL INDOCHINE N° 2642

HÃY DÙNG SỮA HIỆU SUCRE CONCRÈTE NESTLÉ PARIS

NGƯỜI ANNAM ĐỘC - ÁC VỚI NGƯỜI ANNAM

Cái thói đối đãi vô-nhơn-đạo với tôi tớ của người mình

Phần đông người mình đối đãi với tôi tớ một cách rất gắt gao và hết sức vô nhơn đạo.

Bởi lẽ ấy cho nên trong xã-hội ta thường hay xảy ra lắm chuyện thương tâm thảm mục giữa chủ nhà và đứa ở, làm cho ai là người có chút đạo đức, khi nghe đến phải châu mày nhăn mặt thở vắn than dài !

Những ông chủ bà chủ độc-ác ấy không kể gì thân người, họ chỉ biết đồng tiền của họ là hơn, họ coi người ăn đứa của họ như loài cầm thú, như cỏ cây, nên đâu gặp việc không đáng gì, họ cũng đang tay vậy bừa, vẹt miệng chửi bới chúng nó thậm tệ.

Họ bắt tôi tớ phải tuân theo thức khuya dậy sớm làm công việc cả ngày, không-hở tay, nhưng rủi khi đau ốm, làm không được việc họ đã chẳng cho thuốc men thì chớ, lại còn vẫn vật tâm thân của chúng nó không thể nằm yên được. Thấy vậy có nhiều đứa, tuy trong mình vẫn cợn bệnh, phải rắn lắm việc, làm đặng tránh nổi dân túc của chủ nhà. Vì vậy mà có đứa phải đau hoài, nước da vàng khè như bông bí.

Có kẻ độc-ác đến đổi khi đứa ở của họ đau nhưng họ không cho nó nghỉ, bắt nó làm việc như thường. Nếu vì đau, nó làm việc không được nhanh lẹ mau mắn, thì họ đánh bỏ trên đầu nó họ đánh xuống, coi như thể là họ đánh trâu đánh bò, trông rất tàn ác, rất dã man !

Chúng nó làm việc thì mệt nhọc vất-vả, nhưng chủ-nhà cho chúng nó ăn uống một cách hết sức tồi tàng. Món thường bữa của chúng nó là mấy thứ rồi bọ đuôi đi hoặc họ dùng những cái thứ-đoạn đê hèn, như phao-vu ăng nó ăn cắp tiền bạc của họ, tuy rằng không có bằng cớ hiển-nhiên nhưng ta phải biết, hễ «đã kiêm ngăn», thì «phải luật lệ» và «cái-lý» của kẻ mạnh hơn bao giờ cũng được» cho nó mặc vào vòng lao-lý, ở tù chơi cho nó thất kinh, dặng sau nó bỏ cái thói kinh chồng ấy đi.

Ôi thôi ! Đâu tôi viết mười ngàn sách 500 trương, cũng không kể hết được những cái ngôn độc-ác của kẻ làm chủ nhà trong xã-hội ta !

Người mình đã gần gũi người Pháp trong bấy chục năm nay, thường tự xưng rằng đã hấp thụ văn-minh Âu Mỹ, nhưng tôi không hiểu sao con giữ theo thói tục chuyên-chế đời phong-kiến, chẳng biết cải-cách việc đối-đãi con đòng, không dù sức nuôi, cha mẹ chúng nó đem chúng nó đến dự cho họ, lấy tiền về uống thuốc hay nuôi hầy em chúng nó. Mà đồng tiền vào tay kẻ nghèo, như ai nấy đã biết, không bao giờ nắm lâu được, nên đâu khi thấy con mình bị họ khổ khắc hành-hạ cách gì muốn chuộc lại, cha mẹ chúng nó cũng không còn tiền đâu mà chuộc, vì tiền khi lấy về khi trước đã tiêu xài mất rồi.

Tuy cũng có người, vì thấy con bị đánh đập quá tay, đau lòng xót dạ, không nỡ ngồi khoanh tay mà chịu, đi nan nỉ với kẻ khắc, nhưng tiền trước về chuộc con nơi này, rồi đem đợ lại nơi đó, nhưng khó mà tránh khỏi lạng người độc-ác, vì họ choán phần đông trong xã-hội, nên đi lại cũng như chạy đông nổ mác đông mà, chúng nó cũng bị chủ mới hành hạ đánh đập như chủ cũ vậy.

Đó là với những đứa có cha mẹ, tuy họ độc-ác chỏ cũng còn nhơn tay, vì sợ cha mẹ chúng nó có thể kiện, chớ còn nói gì với những đứa mồ côi, không cha không anh, họ nghĩ rằng dầu họ có giết chết chúng nó như giết chó, cũng chẳng sợ ai kiện thưa gì, nên họ không nhơn tay chút nào !

Họ tự-đắc rằng dầu họ làm cách gì, hạng người ở đợ nầy cũng khó mà làm gì được họ, vì ở vào đời kiêm-tiền lắm chủ tể thiên-hạ nầy, người ở bạch-thủ đâu dám kinh chồng với kẻ vai mang.... Nếu đứa nào cứng đầu kinh chồng lại với họ, thì họ đánh cho mềm xương nát thịt rồi họ đuổi đi hoặc họ dùng những cái thứ-đoạn đê hèn, như phao-vu ăng nó ăn cắp tiền bạc của họ, tuy rằng không có bằng cớ hiển-nhiên nhưng ta phải biết, hễ «đã kiêm ngăn», thì «phải luật lệ» và «cái-lý» của kẻ mạnh hơn bao giờ cũng được» cho nó mặc vào vòng lao-lý, ở tù chơi cho nó thất kinh, dặng sau nó bỏ cái thói kinh chồng ấy đi.

Ôi thôi ! Đâu tôi viết mười ngàn sách 500 trương, cũng không kể hết được những cái ngôn độc-ác của kẻ làm chủ nhà trong xã-hội ta !

Người mình đã gần gũi người Pháp trong bấy chục năm nay, thường tự xưng rằng đã hấp thụ văn-minh Âu Mỹ, nhưng tôi không hiểu sao con giữ theo thói tục chuyên-chế đời phong-kiến, chẳng biết cải-cách việc đối-đãi

T.V.N.

(Coi qua trương 7)

Chuyện vui vui

CÁI MÁY LÀM THƠ

Hồi hồn hồ vía các ông thánh thơ của Đông Tây ngày xưa như Lý-Bạch, như Đỗ-Phủ, như Mistral như Musset, như Voltaire, như Victor Hugo v.v... Thật là may phước cho các ông sanh ra từ lớp trước đời xưa, chớ nếu Nam-tào ghi lên bộ số cho sanh ra chậm trễ nhằm đời bây giờ, thì đời nầy chẳng ai quý chuộng thơ phú của các ông, mà không có các ông, người ta cũng có thơ để ngâm nga tiêu khiển.

Còn hạng thi-gia kim-thời như hạng Richepin, Paul Valéry của nước Pháp Tagore của Ấn-độ, cho tới mình Yên đỗ, Tả-Xương, Tản Đà nhà mình đều là đồ hàng ế-ẩm hết thảy. Mấc dầu người đời ưa thơ và cần thơ đến nuôi tinh thần, nhưng người ta chẳng phải cần dùng những thứ chấp vần gọt chữ đó thì người ta cũng tự nhiên có thơ để ra, đỗ đi không hết.

Nói cái gì ta vậy ?

Có nhiều độc-giả gen mến, chắc nghĩ tôi bây giờ phát điên rồi mới nói chuyện gì trái ngược quái kỳ như thế.

Nhưng mà chính tôi nói thiệt. Số đi người đời không cần dùng những ông thánh thơ nữa mà cũng có thơ, là vì ngày nay đã có ra đời : « Cái máy làm thơ ! »

Thật, có cái máy làm thơ phát-minh ra rồi.

Độc-giả thử nghĩ ở đời khoa học văn năng nầy, tâm-tỷ ái-tình của có máy do, sanh mang loài người cũng có cái máy chế tạo ra được, không thêm cần tới sự chữa để nữa huống chi là sự làm thơ, nhằm cái khó khăn gì cho khoa học ở đâu mà không có cái máy làm thơ đặng.

Hễ nói tới một thứ máy mới nào phát-minh ra thì tất nhiên ai cũng nghĩ là do một ông bác-học nào ở Âu-châu hay Huế kỷ, thật không ai để đâu nhà phát-minh ra cái máy làm thơ nói đây chính là một người Việt-Nam, cũng năp 5p.50 giống thân y như tôi vậy đó !

Tôi nghĩ cũng phải. chỉ duy có cái dân-tộc trong 100 người hết 99 người khoái làm thơ, hay cũng làm, đỡ lại càng ưa làm, như dân-tộc mình đây thì mới nẩy sanh ra một người có cái óc phát minh chế tạo ra bộ máy làm thơ được thôi.

Nói là bộ máy, chớ nó không có bánh xe, không có giây thiều, cũng không chạy bằng dầu xăng hay điện-khí gì đâu. kỳ thiệt chỉ là nhà-ng con số chấp lại rồi lôi bài thơ ra, thế mới tài tình !

Nhà phát minh là một người bản thân. làm giáo học ở Saigon nầy, ma tôi không ngờ. Lâu ngày vắng mặt bữa kia ông ta đi kiếm tôi, thấy tay cầm một xấp giấy, đưa ra cho tôi coi rồi vừa nói vừa cười, có vẻ khoái ý.

— Đây là cái máy làm thơ của tôi mới chế ra. Anh muốn thử không ? Anh lựa chọn trong trí anh ra 4 con số, rồi nói cho tôi hay, luôn địp cả cái đầu đề nào mà anh muốn có bài thơ, vì đụ ái-tình công danh, gia-sự, tài-lợi v.v... để tôi vận cái máy nầy nó đáng cho anh một bài tứ tuyệt.

Tôi nói ra đầu đề và con số rồi đang bạn tôi... đợi gần nửa máy : nghĩ.u

NAM-CHÚC.

(Coi qua trương 8)

Vua Cao-Mên

NGUYỄN-SOÁI TKONG BINH-ĐỘI PHÁP ĐƯỢC PHONG CHỨC

Do theo lời đề-nghị của quan Toàn-quyền Robin, Chánh-phủ Thượng-quốc đã ban cho vua Sisowath Monivong xứ Cao-Mên chức Nguyên-soái (*General de Brigade*) Khi đương ngồi chiếc tàu *d'Artagnan* qua đây, quan Toàn-quyền được tin ở Thượng quốc chuẩn y lời đề nghị của ngài thì ngài liền đánh điện-tín cho vua Cao-mên hay và tỏ rằng ngài rất lấy làm vui lòng về việc vua Cao-mên được ban cái chức vinh diệu ấy.

Vua Cao-mên đã trao cho đại biểu chánh-phủ Cao-mên xuống Saigon đem rước quan Toàn-quyền một bức thơ đưa tay quan Toàn-quyền đặng cầm ơn đức Tổng-thống Pháp, Chánh - phủ Thượng-quốc và quan Toàn-quyền Đông-Dương.

M THION de la CHAUME được thưởng Tam-đẳng Bắc-đẩu bội-tinh

Paris — M. Thion de la Chaume hội trưởng ban hội đồng quản trị nhà Đông-pháp ngân-hàng mới được thưởng tam đẳng bắc đẩu bội tinh.

CÁI THỦ - ĐOẠN NHỰT ĐỐI VỚI TÀU

Nhựt vừa ham dọa Tàu, vừa tìm cách dụ dỗ Tàu để ép Tàu phải kết thân với mình

Thật các nhà chấp-chánh Nhựt bao giờ cũng nghĩ đưa mất ngỏ về hướng lấy luôn luôn, cho đến đám quân-sự họ cũng được linh trên đây họ phải quan-tâm chú-mục đến hướng tây là khác nữa. Sao vậy ?

DIÊM-TÂY-SƠN

Là vì hướng tây ở ngay mặt nước Nhựt, có bài xử mình mỗng rộng lớn không khác gì hai cục thịt ngon, bảo sao người Nhựt không ngắm nghía cho được. Một xứ được về mặt Bắc tức là xứ Tây-bá-lợi-á thì gồm có một trăm bảy chục triệu người Nga, còn một xứ nữa nằm về phía Nam có hơn trăm, năm trăm mươi triệu người Tàu ở, hai con số đó không phải là vừa gì.

Hai cục thịt đó đã to mà lại ngon, mà ở bên có cái tình - thế cheo leo, người Nhựt làm le cũng phải. Một là vì bọ nghĩ rằng kinh đô Mốt-cu thì ở xa, và lại cái nước Nga thiệt là nước Nga kia thì ở vào giữa châu Âu, xa cách nước Nhựt nhiều lắm, nên cha người Nga cũng khó mà bảo-thủ đất Tây-bá-lợi-á của họ kia cho bền vững được.

Còn nước Tàu thì rộng lớn mà lại mất quyền thống-nhứt, tuy có chánh-phủ Nam-kinh là chánh-phủ Trung-ương, chớ cũng có nhiều tỉnh vẫn độc-lập không có định dập gì đến chánh - phủ Nam-kinh chút nào hết. Xem như Tây-Tạng vốn là xứ thuộc vào bản đồ của Tàu, mà hạng nay Tây-tạng vẫn nghịch với chánh-phủ Nam-kinh luôn, thậm chí ở Tây-tạng lại có tổ chức đội-quân gồm 20.000 lính, chỉ có việc đi chống cự khuấy phá mấy tỉnh ở phía Tây nước Tàu luôn luôn. Ở miệt Tân-cương (Sinkiang) nghĩa là miền Turkestan Tàu, thường thường có nội loạn làm nhiều bạn đân chung hoài và có những đảng âm mưu muốn khuynh-phúc chánh-phủ Tàu, khi

H.T.

(Coi qua trương 8)

M. GRAFFEUIL

ĐÃ RA HUẾ HỒI SÁNG NAY

Hồi sớm mai nầy quan tân Khâm-sứ Trung-kỳ là M. Graffeuil đã ra Huế nhậm chức.

M. Graffeuil đi với quan đầu phòng, M. Aurillac và viên thư-ký riêng của ngài là M. Petit.

Đến cuối tháng Aout có lẽ M. Graffeuil sẽ vô Saigon với quan Toàn-quyền Robin.

Cha ruột của tướng cướp Dillinger là ngôi-sao nghề hát

Huế-kỳ — Vua cướp Dillinger mà người Huế-kỳ, gọi là tên thủ chung số 1, đã bị bắn chết mấy bữa nay, chắc chư độc giả đã rõ biết.

Người cha ruột của va là lão John Dillinger vốn là ngôi - sao nghề hát ở Huế-kỳ.

Mới đây có một rạp hát ở Nhiêu đô và gánh việt ở Coney Island mời lão đến đóng tuồng trên sân-khấu.

Rạp hát kia định trả cho lão mỗi tuần lễ là 7500 quan tiền công, nhưng lão từ chối và trả lời như vầy : « Tôi phải ở nhà lo mừng mạng của tôi mới được.»

TRẢ LỜI BÁO «CÔNG-LUẬN»

Nguyễn-văn-Sâm không nhận đi ra Bắc

Không có gì phiền phức cho con người hơn là có một chuyện mà phải cần nói đi nói lại mãi, nên chi mới có cái câu phương ngôn nói : « Đời chẳng có hạng điếc nào khó chịu cho bằng giòng người không chịu nghe người ta nói phải. »

Câu chuyện tôi là phục chức và bắt bổ đi Bắc, tôi đã nói đi lại mấy lần rằng : tôi chẳng có nhận chức, vì tôi có lẽ riêng, và lại tôi đã đưa giấy tờ nhờ Tòa Chánh-Trị (*Conseil du Contentieux*) phân xử rồi. Nghị định ra đã hơn ba tháng mà tôi vẫn còn ở đây và trong báo Tây và báo ta tôi đã nói mãi rằng tôi chẳng bao giờ có ý muốn đi Bắc nhận chức, thế mà bạn đồng nghiệp *Công-luận* cứ nói mãi một câu chuyện cũ mèm.

Ban tổ-i cuộc tuyển - cử ở Thành phố Cholon, báo *Công-luận* nói có nhiều chỗ sai lầm. Như không thông hiểu câu chuyện rồi rang thì bàn làm gì cho độc giả thấy cái óc của mình trống.

Cuộc tuyển cử thì cốt chọn bạn vị đại biểu ở hội đồng mà thôi, chứ không có hỏi nào bàn nghị-viên dự khuyết ca. Thế thì nam anh em ra dự cử con lại phải cung tranh nhau có ba cái ghế mà thôi.

Cái sở của tôi ra tranh cử với một cái chương trình thích hợp với dân tâm như là xin hủy bỏ Hội-đồng đại phương nghịch hẳn với các độc quyền như độc quyền xe Autobus, bán hơi điện, thuế xe máy v. v.... Nên chi cuộc vận động của chúng tôi gặp nhiều điều trở ngại, nhưng mà vẫn được một số thanh qui hoà của đồng bào cử-tri tin cậy cho, thì chúng tôi kể đang vui mừng cho công việc của chúng tôi đang làm. Ông Trần - văn - Hiệm được trúng cử kỳ đầu là nhờ cho giao thiệp riêng của ông, chớ rồi, ông Nguyễn-đang-Liêng đứng dân sự gồm cái ý nghĩa « tân thành » của công ý ở vào qua của Hội đồng Đại - phương, phải thật bạn thì cũng đủ chứng rõ đồng bào ta cũng như nhau cả, là ai mà đến muốn hủy bỏ Hội đồng Đại phương đi hết.

Tôi lánh làm Hướng đạo quân cho cái ý kiến mà các bạn Tây-Nam đến kêu ca thế mà hình như báo *Công-Luận* không được vui vẻ với cái kết quả tốt đẹp trong cuộc tuyển cử vừa rồi ở Cholon mới là ! Thế khi bạn đồng nghiệp mắc bận lòng chu trong đến ca-nhơn mà quên cái ý nghĩa của một chương trình chung đi chăng ? Lánh ở vào địa vị một người đi chính chiến cho mỗi hy-vọng của dân được kết quả, tôi có lánh đây là cũng vì sự muốn của nhiều anh em ra.

Trước mặt ông Trương-văn-Tuân và nhiều anh em, tôi đã cáo thôi tư trước, muốn để cho ông Tuân ra tranh với ba anh em cùng một số của tôi mà không đặng.

Tôi đã tự lánh cái địa-vị đi hướng đạo cho một ý kiến chung, nên tôi không thể thôi thác. Việc vận-động của tôi là chỉ đi trưng bày cái việc gì làm ra mai sau nầy mà thôi. Dầu có thất-bại đi nữa tôi cũng vẫn cam là thường. Vì tôi tranh cử là muốn bày tỏ cho chánh-phủ biết cái chương-trình tôi thảo luận ra đó theo ý muốn của phần đông anh em có được dân-sự tán-thành cùng không mà thôi.

Bạn đồng - nghiệp *Công-Luận* hình như muốn hoài mà tôi không được làm Hội - đồng thành-phố Cholon thì có đi Hanoi không ?

Mấy lần nầy là lần sau chốt tôi xin trả lời với bạn đồng-nghiệp về chuyện tôi đi Bắc.

Địa vị hội-đồng Cholon chẳng phải là một cai sanh nhai gì, nên dầu đắc thắt gì cũng không có định liệu gì tới việc đi Bắc cả, không đi Bắc cả.

Lúc đầu tôi tương có ra tranh cử với một chương trình phù hợp với ý muốn của phần đông đồng bào ở Saigon Cholon thì chắc các bạn đồng nghiệp thường xưng là cơ-quan ngôn luận chung của dân nên tán thành mới phải, giờ thấy báo *Công-Luận* xoi xỉa mãi, tôi mới biết là lúc nào bạn đồng-nghiệp đối với cái chuyện chung cũng phân ngôi đến ca nhơn nhiều hay ít.

Tôi có bạng cố rõ ràng, lại lược đã cố nhượng lại cho anh em để ra tranh cử với cái chương-trình của tôi thì đủ cho bạn đồng nghiệp thấy rõ cái tâm của tôi muốn cho cử-tri trưng bày ý kiến ra, chớ chẳng phải muốn choán một cái ghế ở Hội đồng thành phố đang khiến đi Bắc đâu.

Chưa nhựt tôi thấy là ngày của đồng-bào cử-tri Cholon quyết-đoán về cái chương của tôi.

NGUYỄN-VĂN-SÂM

Nhiều tờ báo Pháp bị cấm ở Đức

không biết vì nguyên-do gì

Tờ báo *Petit Parisien* cho hay rằng có nhiều tờ báo Pháp hàng ngày là chánh phủ Đức cấm tiệm phu vao nước Đức, như tờ *Petit Parisien, Le Journal, Le Matin, Figaro, Grinpoire* và *Patrie humaine*, nhưng không biết vì nguyên-do gì.

Dạy cách trí ở PAUL DOUMER có Laboratoire, Cinéma, T. S. F.

Khi quan Toàn-quyền mới tới Saigon

Viên-quan chức-sắc đang chực rước quan Toàn-quyền ở bến tàu. Từ trái qua mặt : Đại tướng Verdier M. Kreser, quan

Lúc ông phó Đốc-lý Besnier đọc diễn-văn chúc mừng, quan Toàn-quyền khi dưới tàu mới lên.

Tại phủ Toàn-quyền, ông Robin đang nghe M. Graffeuil đọc diễn-văn.

Quan Toàn-quyền Robin đặt bó hoa trước đài kỷ niệm-tiếc ở bến cảng

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Đàng nên dụ dự nữa ! nhà thể thố muốn cho tinh thần chấn phát, người bạt nhược muốn trở nên tráng kiện, đàn bà đường kinh nguyệt không đúng, muốn cho tốt lại, thì hãy dùng ngay thuốc bổ

Huyết Trung Bửu

Của nhà thuốc ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG
N°27 Boulevard Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Lời rao vặt

DỊP MAY ...
Một cái xe Amilcar 6 C. V. hai chỗ ngồi, sơn mới, mới rà máy thật tốt đạp chạy, bán có 235 $ 00.
Xin đo nơi báo quán.

BÁN
Chiếc xe hơi « CITROEN » B 14, nước sơn, mui, áo niệm còn mới, nhứt nhứt món chi cũng đều thay đổi.
Muốn mua xin đo nơi báo.

MUỐN BÁN
Một cái xe hơi DELAGE 11 ngựa, 7 chỗ ngồi, kiểu Torpedo. Xe còn mới số hiệu CF. 130. Hỏi tại số 42 đường Testard.

MUỐN BÁN
Vì đa đoan công việc nên muốn bán một cái nhà in có đủ máy in, máy cắc, chư mới Giá thiệt rẻ.
Xin hỏi nơi nhà thuốc tây Nguyễn-văn-Tri Mytho.

MUỐN BÁN
Xe FORD torpédo còn mới, có bình accus và đèn, nước sơn mới. Giá rẻ. Hỏi tại 110, đường Catinat. Saigon

ĐỪNG LẤY LÀM LẠ
NHÀ ĐÓNG SÁCH
P.Nguyễn-văn-Châu
Dời lại số 320 cũng con đường Galliéni Saigon gần bên đường Nguyễn-tân-Nghiêm.

PHỞ
Mới sửa lại, rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ từ 18 $ sắp lên.
Xin đo nơi nhà hội Vạn - quốc Tết-kiệm số 26 đường Chaigneau Saigon

NGÔ-KIẾN-THANH
Y-sanh
Chuyên khoa bịnh trĩ và các bịnh tại hậu-môn.
Rue des Landes - Ruelle n° 20 Compartiment N° 1 Cholon

Lời chơn chánh của tôi !

Thấy hay thì khen dở thì chê thấy sự chánh đáng có ích cho xã - hội thì tăng dương thấy sự giả dối có hại cho đời thì đánh đổ cho tiêu duyệt, đó là bổn phận của người lương thiện lương tâm tôi nghĩ vậy nên có mấy hàng sau đây.

Hồ hữu-Tiết là thầy thuốc Annam ở Cầu ngang tại chợ (Thủ-Jức) mà các nhà danh giả tặng khen rùm trong các báo là thầy hay, chuyên trị bịnh phong đơn tế lạ, các thứ ho đau phổi đau bao tử đau bình trĩ đau trái tim, các thứ ban và các chứng bịnh phụ - nữ : đường kinh rối sụt sanh huyết trắng, đau tử-cung thai sẩn bến nhiều bịnh nguy hại nhiều. Bởi tin lời đồn ấy nên tôi đến xin thầy trị bịnh tang y của tôi là bịnh phong tê nhứt cả mình nổi huồng và từ hai đầu gối xuống tới hai bàn chơn tê đi không vững đã lâu tôi tìm đủ thầy uống đủ thuốc mà bịnh vẫn không hết. Tôi chán tưởng bịnh tôi phải đem theo đến khi xuống mồ, may nhờ thầy Hồ - hữu - Tiết trị bịnh cho tôi thuốc thang thuốc hoàn 12 ngày bịnh mạnh vững cứng, hiện giờ tôi đi đứng như xưa mà không tốn tiền nhiều thiệt rõ ràng hữu danh hữu thực. Nên tôi viết bài này đăng cho thầy và giới thiệu cùng đồng bào Hồ-hữu-Tiết là thầy thuốc Annam. Có hai chỉ giấy chánh - phủ cho phép chuyên môn nghề thầy thuốc bắc đã lưu trong tính Giadinh. Thầy xem mạch bịnh nào hữu mạnh là mạnh, bịnh nào đoản chết không sai tôi tôi lưu uống thuốc tự mất tôi thầy.

TRỊNH-VĂN-LỤC
Đại Hương - cả
Làng Bình - Thới — GIADINH

Saigon

Hội chợ Hanoi

Những nhà kỹ nghệ và thương mại ở Nam-Kỳ muốn dự Hội-chợ Hanoi, mở cửa từ ngày 25 November đến 9 Décembre, thì nên biết rằng Phòng thương-mại Saigon mới nhận được điều lệ rõ ràng, và bảo đã các gian hàng trong Hội-chợ, và giấy tờ đề hỏi chơ.

Vậy ai muốn hỏi điều gì, ai muốn dự hỏi chợ xin hãy tới Phòng thương-mãi mà hỏi, và xin giấy tờ ấy, hoặc là viết thơ đến hỏi cũng được.

∴

Rủi ro trong khi làm việc

Hồi sớm mai hôm kia, thợ của Địa-phương, lo gỡ máy bức sơn chầy ở rạp hát tây. Có 1 người thợ tên là Lê-văn-Giao trèo lên trên cao ở gỡ. Chẳng may vô trật chưn nhào xuống gãy xương chưn phía tay mặt.

Lập tức người ta chở Giao vào nhà thương Choray.

∴

Tai đường quai de l'Yser, ngang khoảt 1 có một bọn cu-li chở những thùng cao-su. có 1 người tên Đoàn-văn-Phát đứng trên xe số C. 9505, lơ lửng thế nào ma nhào xuống đụn đất gãy hết mấy cái xương sường và trong thương nơi ngực. Người ta cũng cho chở Phát đi nhà thương liền.

∴

70 Người bị bắt

Hồ tối hôm kia, linh tuần cảnh ở Cholon đi tuần xung quanh chợ cũ, bắt được lối 70 người, trong số đó có người Annam, Cao - miên và khách-trú nữa.

Sáng hôm sau, tức hôm qua, linh mỗi giải mấy mươi người bị bắt ra trình ông cò, thì ông giữ lại lối 40 người để tra xét, vì trong mình không có giấy tờ gì cả. Còn bao nhiêu cho thả về cả.

∴

Lục-Tỉnh

GIADINH

Tự vận ở Cầu Bình-lợi

Hồ sớm mai ngày thứ ba vừa rồi có một người Hoa-kiều, nhiều người biết tên là Trần-ngọc-Tức, em một người buôn bán đồ cũ kia ở Sa-gòn, lên cầu Bình-lợi nhảy xuống sông mà tự vận.

Vậy giờ sau người ta mới vớt được xác khách Tức lên.

Nguyên nhơn vì sao Tức tự vận như vậy thì không ai biết hết, nhưng nhiều người đoán là buồn rầu việc nhà.

∴

TRAVINH

Một cuộc đỗ máu tại vàm Bactrang

Hồm 15 Juillet vừa rồi, tại vàm Bactrang (ấp Takeo) có xảy ra một cuộc đỗ máu nói đi là bắc phải thương tâm.

Tên Nguyễn-văn-Hiền là 2 anh em ruột, học sanh lở vận về làm ruộng tại Bactrang bị một bọn Cao - miên 5 đứa vây đánh giữa đồng, máu ra lai láng.

Hồi ra hỉ mới biết nguyên nhơn vụ ẩu như vầy.

Bà Nguyễn-thị Vẫn là người giàu có lại làm hacheng ai ai cũng kiêng sợ là vì nhiều lẽ. Bà có đánh đam đất của Nguyễn-văn-Đôi cha của Nguyễn-văn-Hiền và Ngô Ba-con-Hiền, chẳng kêu bằng có trột sao đó song vì tính bà cay cú cũng như chồng, vì nỗi nhà hiếu hoạt trước sau nên Nguyễn - văn - Đôi khó gì làm gì chưa lẽ, nhưng cứ viện cớ cấy cấc, chỗ đất có đánh. Không biết bà Nguyễn-thị Vẫn vì lẽ gì khác mà bà cũng không đem ra toà phân xử ; cứ cho tên Nguyễn-văn-Chính là bộ bà bà ra đánh dựt đất ấy.

Đến nay tên Nguyễn-văn-Hiền và Hiền đang làm ruộng, thấy bọn tên Chính đem trâu bò đến mà giành công.

Khi anh em Hiền chạy đến thì tên Chính nói bọn tên ; Tao làm cho bầy coi tao ; đánh nè thì bọn Cao mạn 5 thằng vào vây cây rồi mà đánh. Thương hoi cho 2 anh em không ngờ tính bà chau như vậy lại tay không, lại thêm sức gầu nên chỉ lo chạy. Rai anh em chạy ngang xuống cầu bàn Tây, bị bọn đó theo đánh ngã máu ra lai láng bất tỉnh nhân sự. Lúc xem ra tình đồn đến bà công bọn hung thủ và lập tức chở bịnh nhân qua nhà thương cứu cấp.

Ấy mới thiệt là tình máu mủ !!

Nguyễn phong Cảnh

∴

BENIRE

Hai đám mất trộm giữa châu thành

Linh tuần thành thông phải là chẳng siêng năng cùng toàn sự, song đối cùng bọn gian-tế tức đêm hôm, nên xảy ra như trộm đó, quyết cho thì thiệt họ cũng phải chịu tiếng. Linh cầu đám dân Ninh. Bắt xe bao đến lên đường ở cho thành đã cách xa chưa đặt là như đến đàn ấn nên nghỉ kẻ có ngừa là gian trộm chạy đó, họ cũng phải bỏ tay, vì có thấy hình dạng của chẳng nó chạy trốn ngỏ nào mà phòng tuốt theo bắt. Đám ăn trộm khoang cửa trước cửa chùa Phổ ký chệt đay là bằng cơ về chuyện đến khi tu lỏ. Người lỏ, trước cửa thị Phố, có một người đến, bàng đọi ngay cửa coi cách không quá 30 thước tây, thì mà quân ăn trộm đam ngồi ngay lỏ, đùng khoang, khoang cửa rồi thò tay mở chốt, vào trong khuân đồ. Theo lời của nhà nói những của mất tính có gần 200 đồng.

Đồng thời với nhà thị Phố, nhà thầy ký H... ở gần cầu Calôc cũng bị ăn trộm teo lối muốn làm ăn, nhưng nhờ thầy con thức nên chưng nó vào trong chẳng đặng. Hai nhà nay đến ngay mọn đến đường đo. Coi nhà của thị Phố ở sau bát ông cò, trước sở thủ y nữa.

Nếu đến đường như thế nầy hoài thì quân ăn trộm của làm ăn chưng quanh châu thành nhiều đam nữa.

Thông tin

Trung-ky

HUE

Bị cọp bắt

Có một toán thợ làm trong trường miễn Binh-Điền, cách làng Dược-Sơn là Mang không bao xa. Họ đương bức mãy gần bên mói, thình lình bị một con cọp ra bắt một người. Mấy người thợ kia xúm lại chống cự và mà cứu được anh bạn ấy. Rốt cuộc có hai người bị thương.

Tối về ngủ đến sáng không sao cả.

Sáng ra, có một người thợ ra xuống sông nước về để nấu cơm, mà mấy anh thợ người thấy trông mãi không thấy ra về, thì ai cũng đoán chắc là bị cọp rồi. Họ tâu ra đi kiếm nhưng vẫn toàn công vô ích.

Người ta hỏi

1° — Thuốc TỰ-LAI-TÍNH Võ-đình-Dần tao trong máy có quả thiệt hay như lời quảng-cáo chăng ?

2° — Thuốc KIM-TÍNH-ĐƠN Võ-đình-Dần có thiệt linh nghiệm và chẳng đau nước trong gần chăng ?

3° — Phàn VÕ ĐÌNH-DẦN thứ 0$60 1 hộp đó không làm hư da mặt và có phải nó càng đổi thì càng thêm đẹp hơn chăng ?

4° — DẦU-BÀ-CHÚNG Võ-đình-Dần oán lẻ 0$20 1 ve có phải là thứ dầu thiết tốt nhứt và hay hơn hết chăng ? Vậy xin trả lời như vầy : Nhà thuốc Võ-Đình-Dần là nhà thuốc lớn nhứt đầu năm nhứt của Annam ta. Nơi ấy bao nhiêu thuốc sống mua tự người đặc thì thuốc cũng rất là tinh dùng sức hay. Người mình hãy tin dùng, khoa y còn ngàn ngày đem gì nữa.

CABINET DENTAIRE
MADAME
Hamon-Corbineau
& E. P. Veisse
de 7 à 12 de 2 à 7
204 rue Pellerin Tél. 926

SOCTRANG

Câu chuyện cứ tên trong chôn thôn quê

Số bán của rồi, nơi làng Long-mỹ Rạchgiá có bà điền chủ nào đó, cầm tà điền không đặng mặc áo cụt vào nhà bà. Thì bằng giờ làng C.K. Soctrang lại có nhà lên một bà Cai cũng ta tay cứ hễ trong làng đàn tình khi nói chuyện mà gặp cái tên trong thôn của bà mà không cứ thì lập tức bà sai tớ nhà đem ống nhổ trầu tới đổ và chửi là khác.

Độ nọ có một người lắc nói chuyện mà không cứ có một tiếng (Tàu) thì bị bà thưởng cho một ống, bà bắt lỗi tên nầy phạm thượng với bề trên, sao không kêu trại nó lại (?) đi. Cóng chuyện như thế mà chẳng rõ ông cai ông cò hay chưa ? Cứ chi như nầy không tốt gì khuyên bà Cai hãy bỏ đi.

P.S.H.

MỖI NĂM CÓ MỘT LẦN...
nên viết thơ về lấy
CATALOGUE 1934
màu mau kẻo hết !!!

43
RUE DES PIPES — HANOI
PHONG-TAI

Các gánh hát nên chú ý
Rạp hát « THÁNH-XƯƠNG » đường Barosse số 101, của ông Huyện Cần cho mướn, mấy đêm thường thì 20$00, còn đêm thứ bảy 40$00.
MẤT BỘ ANNAM
Ngày thường 20$00
Ngày thứ bảy 40$00
Nếu quí ông quí cô có cần dùng xin đo nơi số 14 đường Lacotte như quí vị mướn trọn tháng tính rẻ hơn

THUỐC LÁU NAM-HUNG
Là môn thuốc ngoại không gia-truyền đã mấy đời, và như được sự kinh nghiệm của Văn Đường hơn mười năm chuyên môn chữa mấy thứ thuốc về bịnh HUÊ LIỆU nên phát minh ra được nhiều vị thuốc chế luyện vào thành mấy thứ thuốc trị về các chứng bịnh LÁU và TIÊM LA rất hoàn toàn đầu nhẹ, nặng bực nào uống thuốc NAM-HƯNG trong 1 ve đã thấy công hiệu giá mỗi ve 0$60 không hại sinh dục.

THUỐC BỔ Á PHIỆN
Dầu hút nhẹ hút nặng bực nào đã dùng đến thuốc của hiệu NAM HƯNG thì trăm ngàn người bỏ chẳng sai một, có bán lẻnh hôn gạo ngân thơ và mandat gởi cho nhà Tổng Đại lý.
M. Nguyễn-văn Thức
Maison Đức-Thắng
— DAKAO —
N° 148-150 Bd Albert 1er
SAIGON
Xin chú ý nhứt mấy nhà hàng nên mua sỉ về bán được lời nhiều.

DOCTEUR LÊ-HƯNG-LONG
de la Faculté de Médecine de Paris — Lauréat du Prix Tuffier de Chirurgie — Ancien élève de l'Institut Pasteur de Paris
TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN :
những bịnh về đường tiểu tiện đàn - ông và đàn - bà : đau cật, thận, bọng đái, phong tình, v.v... Các bịnh đàn bà : đau huyết đau tử cung, huyết bạch, sưa tử cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v.v...
PHÒNG KHÁM BỊNH
34, Rue Foveault, DAKAO — SAIGON
Có mở phòng riêng để thử máu, đàm, mũ, nước tiểu, kiểm các thứ vi-trùng độc theo cách hóa-học kiểm-thời.

THIÊN HẠ ĐỒN
danh vang bốn biển, tiếng dậy tám phương là thuốc trị bịnh
Phong - Tình và Bỏ Á - Phiện
Của hiệu TIÊU-THÂN-TIÊN ở Tonkin gởi lại bào chế chẳng dùng cết á-phiện. Cách bỏ giảm dần mà lại bổ, đầu cho lâu nhược bực nào trăm ngàn người cũng không sai một, làm việc khoẻ mạnh mà vô nhu thường, chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết ! đường đang trừ hút rất tiện.
Một ve 1$00 hoàn giá 1p00 ve nhỏ 50 hoàn giá 0p50.
Hút lâu 2 năng 3 ve đã bỏ, ai mua dùng không công hiệu xin thối tiền ai chẳng sai. Đã trữ bán tại Gare Catinat : rue Mayer 128 Tân định Bd de la somme 88, rue Amiral Courbet 43 và rue Vannier 74, Saigon, năm tiệm đều có danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu (TIÊU-THÂN-TIÊN) ai mua cũng phải ngửa bàn tâm giả mạo. Còn bịnh DƯỠNG MAI cung thuốc LÂU ai bịnh nặng nhẹ bực nào, uống trong ngoài 2p00 thiệt mạc. Đường sanh dục cũng thêm sung-tấc. Dương-mai mới ve giá 1p00 uống 3 ngày, thuốc lâu 1 ve giá 0p60 uống hai ngày.
Thuốc gởi tính mua gởi ngân, cho và Mandat gởi cho M. LÊ VĂN-ANH Commerçant Bd Albert 1er n° 142 Dakao — SAIGON.

5.000 áo chemises Cochet
5 000 cát áo chemises Cochet mới lại bán thiệt rẻ. Bằng cellu thiệt mịnh, coller dài thiệt khéo, tay cụt thiệt gọn.
Màu trắng, vàng, xanh vợt, xanh đậm, xanh lá cây, xanh xám, hồng và màu gạch.
THƯỜNG GÀI NÚT
Cỡ 5 và 5 tuổi giá 0$75 một cái
Cỡ 6, 7 và 8 tuổi — 0 85 —
Cỡ 10, 12 và 14 tuổi — 0 95 —
Cỡ encolure 36 sắp lên 42 — 1 50 —
THƯỜNG GÀI GIÀY KÉO (fermeture éclair)
Cỡ encolure 34 sắp lên 42 giá 1 $ 90 một cái
HIỆU Nguyễn-văn-Trận
94-96 Bd BONNARD — SAIGON — Tél. 178
Triệu - văn Tân Directeur

Coupe Billard Russe
DO NHÀ NGUYỄN-VĂN-ĐẮC CHẾ
Vì muốn dọc lòng những người mộ Billard Russe là một trò chơi giải trí-sát nhà nên nhà Nguyễn văn Đắc hiến cho nhà nào giựt giải quán quân một cái Coupe bạc đáng giá, giải nhì (finaliste) cũng một cái Coupe bạc Vậy vị nào muốn tranh tài mau lại đăng tên kể từ nay tới 25 Juillet thì khóa sổ. Đến ngày 29 Juillet khởi sự tranh sớm mai đúng 8 giờ sáng, tiền độ chỉ có 0$50. Xin mời lại xem vào ra thông thả.
P. S. — Những vị nào đã đăng tên thì được trừ phần nửa tiền đợt.
Restaurant NGUYỄN-VĂN-ĐẮC
N° 76 Boulevard Bonnard N° 76

MỘT TRƯỜNG TƯ MỚI — NGÀY TỰU TRƯỜNG : 1er AOUT 1934
Institution LÊ-BÁ-CANG
N° 32 à 44 Rue Aviateur Garros (gần Chợ mới) — Saigon
DẠY TỪ COURS SUPÉRIEUR ĐẾN LỚP 4e ANNÉE
Trường có người chủ-trương đúng-đắn
ông LÊ-BÁ-CANG và ông HỒ-VĂN-NGÀ
Tốt nghiệp Cao đẳng Sư-phạm Hanoi — Cựu sinh-viên trường « Ecole Centrale » (Paris)
Cấp-bằng Đại-học Paris
Cựu giáo-sư trường Sư phạm Saigon — Cựu giáo-sư trường Hoành khương Ninh
Cựu giáo-sư trường Hoành khương Ninh
Chuyên dạy Pháp-văn, Sử-học và Địa dư (8 năm giáo-huấn) — Chuyên dạy Toán - học và Vật - lý - học (6 năm giáo-huấn)
Đã được học-sanh kính mến ; vì dạy giỏi và rất căn mẫn
Kỷ luật nghiêm
Giáo-sư chuyên-môn I Học-phí tính nhẹ
Thư từ gởi cho : M. Lê bá Cang 36 Rue Aviateur Garros — Saigon

TIỂU-THUYẾT

TỘI VỀ AI?

Tác-giả : PHÚ-ĐỨC

Tay chơn bị trói và lại bị hai tên lính nắm chặt Thiết Thạch không day trở được nên đứng ngó Bích Hoa mà rơi lụy dầm dề. Rồ be Bạc liền day lính dẫn Thiết Thạch xuống khám giam lại trong khám, Thiết Thạch bị trói cã tay chơn ngồi nhớ đến Bích Hoa thì ũ mặt ê mày nói thầm rằng : « Tội nghiệp Bích Hoa vì cứu ta không được mà phải tử tử. Rồ be Bạc ôi, là một đứa hung ác như vầy mà sao có được một đứa con gái lòng da tốt lành đến thế. Á người ta nói : « Sanh con không có sanh lòng » hiểm gì cha mẹ hiền lành mà sanh con ra hung ác ; và cha mẹ hung ác mà sanh con hiền lành. Có lẽ cũng có lẽ vì bởi thuở nhỏ đến lớn, Bích-Hoa không gần gũi với cha không thấy sự hung dữ mà lấy làm quen mắt và bắt chước đó chớ gì. Tội nghiệp Bích-Hoa quá hôm nầy ta càng rõ được tấm lòng dạ ấy đối với ta thế nào rồi. Nàng dám chết để tỏ cho ta biết nặng nặng tình với ta. Vái trời cho Bích-Hoa khỏi chết và xin hứa rằng ngày nào ta được ra khỏi khám, dẫu cho Rồ-be-Bạc là đứa thù của ta đi nữa, ta trả thù xong, ta sẽ thành hôn với Bích-Hoa vì nàng đang cho ta yêu vậy.»

Ba ngày sau, Thiết Thạch nghe một người lính gát khám cho chàng hay rằng nhỏ Chôn đã chết vì bị chàng đánh bể sọ. Tội sát nhơn mầy đó chàng khỏi bị rơi đầu trên gươm máy. Thiết Thạch nghe tên lính nói nghiến răng nói thầm rằng : « Rồ be Bạc khiếp nhược đến thế nầy ! Nó cào oan ta đánh đội Chôn à ? Được, vái trời cho Bích Hoa không chết, ra giữa tòa ta sẽ xin nàng làm chứng cho ta. Ta dám chắc rằng Bích Hoa không nỡ cáo oan cho ta ». Nghĩ như vậy Thiết Thạch an lòng không sợ.

Kèt cuộc

Tại tòa đại hình

Hôm nầy quang cảnh tòa án Saigon có vẻ náo nhiệt khác thường. Cái tin vụ Thiết Thạch giết đội Chôn hôm nay tòa đại hình đem ra xử làm cho công chúng rộn rực đi xem rất đông vì nghe đồn có Thiết Thạch là một gã thiếu niên anh hùng tới chúng, võ nghệ tuyệt luân đã ghe phen đánh bọn du côn ba Hùng khiếp vía kinh hồn. « Hôm nay bọn du côn ba Hùng ở Chợ-lớn đi xem đủ mặt, và du côn Saigon đi xem cũng đông.

Công chúng có trên ba trăm người đang dụm năm dụm bảy nói chuyện về Thiết Thạch bỗng có một người vấn chăn áo màu vàng anh đẩn cạo trọc đi chơn không với một gã thiếu niên và một người dân bà sồn sồ. Thấy ba người nầy bước lên thềm tòa thì họa du côn ba Hùng nói : « Kia, Tám Cọp, cô Lệ Hồng và Trần văn Hay ».

— Tám Cọp người ăn mặc theo thầy sái Cao-mên đó.

Nghe đến tên Tám Cọp là một người anh hùng, Chùa du côn Cholon thuở trước đã cãi ác tùng thiện xuất gia dẫu phật thì biết thầy du côn em út của Ba Hùng và du côn Saigon đều muốn xem mặt cho rõ ràng, và người người đều tỏ dấu kính phục.

Tám Cọp, Lệ Hồng và Trần văn Hay vào tòa án đi đến dẫu cũng thấy công chúng chen lấn vây chung quanh xem mặt. Cũng vừa khi đó thoát nghe có tiếng người nói lớn rằng : « Kia, ông cô Rồ be Bạc, vỗ đó ». Nghe đến tên Rồ be Bạc bây giờ người người đều sáng lượng day mặt ra cửa tòa xẩm xì với nhau ; Rồ be Bạc là một tay hung ác được người không gớm tay... Rồ be Bạc là người ghiền máu... Rồ be Bạc là con quỉ dâm dục ».

— Eu ! Con quỉ dâm dục.

Rồ be-Bạc nghe trong đám đông người có tiếng nói đó thì đứng bước lại đứng đối mặt, trợn cặp mắt lên xem mặt rất hung dữ, chẳng khác nào một con cọp bị nhốt trong chuồn sắt ở vườn thú người đi xem lượm đã chọi đứng gầy nhân răng.

Rồ-be-Bạc nạt lớn rằng : « Thằng nào mới nói : con quỉ dâm dục đó ? Con quỉ dâm dục là ai ? Ta nghe nói một lần nữa, ta biết thằng đó thì nó sẽ bị ta vặng bọng đa » Rồ-be-Bạc nói dứt lời thì xem người trong đám đông phía xa ngó đều lặn trang, tỏ bộ sợ sệt » Rồ-be-Bạc thấy vậy đắc chí day mình trợn mắt ngó giáp vòng. Bởi mắt Rồ-be-Bạc ngó đến đâu thì thấy công chúng cũng sợ đến đó rất thực lui ép mình với nhau chừa chỗ Rồ-be-Bạc đứng rất rộng. Vừa khi đó tâm Cọp liền bước đi ngay lại trước mặt Rồ-be-Bạc. Bỗi mắt rất sáng xem tâm Cọp thì ngạc nhiên lùng. Rồ be Bạc thấy cặp mắt bén như gươm của tâm Cọp thì bỗng nhiên khiếp sợ không dám ngó ngay vào nên gã ngó tránh nơi khác. Tâm Cọp đến trước mặt Rồ be Bạc cên chưng nữa thước đứng bước nói rằng : « Rồ be Bạc ! »

Còn nữa

Nhà mài hột xoàn chuyên môn

Ai ai cũng biết

Xoàn mới Ba-Quan Tốt nhứt

Bản cô giấy bảo kiết — Giá rẻ Coi đáng tin cậy

Chủ-nhơn thiện nghệ Ba - Quan

58 Rue Vannier — SAIGON ngang hông Kho bạc (Chợ-cũ)

NHÀ TRỒNG RĂNG

Nhan-văn-Nhiều

SPÉCIALISTE DE PROTHÈSE DENTAIRE

Chuyên trị răng đau và hàng lại

Trồng răng hàm caoutchouc, hàm vàng, răng cốt, (pivot) và răng cẩu.

Hoa-sanh tính giá riêng.

N° 58 Boulevard Bonnard SAIGON

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE DE SAIGON

7, Rue Lucien Hérault, 7 ANDINH

Trường chuyên-môn dạy :

Sổ-toán — Comptabilité Đánh máy chữ — Dactylographie, Viết chữ tắt— Sténographie Chữ anh — Anglais commercial văn... văn...

Giáo - sư toàn là lãy có Cấp - bằng Cao đẳng thương mãi lại là lão luyện trong thương-trường, kỉ-nghệ, tuyển-hàng, cách dạy rất dễ dàng. Bởi vậy học-sanh khi chung-khóa được kết - quả rất tốt đẹp. Trường chẳng hề khoe khoan cách dạy giỏi, nhưng học sanh trường, tự lấy cổ-động cho trường, là vì phần đông đều có việc làm trong thời buổi khó khăn nầy. Trường khéo sắp đặt, cách dạy đặt - biệt là do nơi giáo-sư dày công học - thuật, nhiều năm thực-hành sẽ tích duyệt trong nhiều hãng buôn lớn và chuyên môn về các khoa thương-mãi là : M. LƯƠNG - VĂN - NHƠ.

Diplômé d'Ecole supérieure de commerce — Titulaire des Certificats d'Etudes de l'Enseignement Commercial Paris — Ancien Caissier-Comptable des sociétés commerciales Industrielles et Agricoles Saigon — Chef du service de la comptabilité d'une maison de commerce — Expert-comptable près les Tribunaux indig. —

Bổn học hay lắm thì không cần nói thơ hơi vì cuốn Điều Ký-trường gần cho không. Thì nó mách cho đặt đuôi nay chưa từng ».

Bán chiêu hàng

Trong một tháng từ 15 Juillet tới 15 Août.

Thuốc | Võ-văn-Vân bớt 15 %.

Thuốc | Ông Tiên bớt 25 %.

Qui ngài gởi thơ mua mua kèo hết hàng. Mua 3p.00 sắp lên khỏi tiền gởi.

Gởi thơ sẽ cho mục lục

Lê-văn-Kiết

Commerçant Lập ...

NOTA. — Nên nhớ thuốc Phong tinh và Bạch đái ông Tiên hay hơn hết, danh tiếng lẫy lừng.

Một sự rất quí báu !

Xin đừng bỏ qua rất uổng

XIN GIỚI THIỆU

Nguyên tôi lâm chứng bịnh ho rất lâu năm. Nhờ anh em điểm chỉ thuốc ho hiệu con Ve của Di-Sanh-Đường số hiệu 153 đường Verdun ngan Chợ đũi, tôi chỉ uống tôn có 4p.00, mà bịnh tôi lành mạnh như xưa, thật là một thứ thuốc rất hiệu nghiệm như Thần Thánh, chẳng có thứ thuốc nào sánh kịp, sẵng đây tôi xin mách bảo giúm cô bác anh chị xa gần có bịnh ho lâu mau ghé lại tiệm thuốc tôi đã nói trên kia, mua về uống thử sẽ thấy hiệu như lời tôi nói trên đây chẳng sai, vậy nay tôi nhớ qui báo Buốc Nhà Nam để đến đáp ơn ông chủ một chút bèn mọn trên mặt báo, chớ chẳng biết lấy chi cho xứng đáng đền đáp ơn ông và tỏ lòng rất đội ơn ông vô ngàn, xin ông miễng chấp.

P. S. Xin lưu ý chẳng phải tôi làm quảng cáo chi hết.

Cảm tạ

Joseph TRƯƠNG CÔNG BÌNH

214 Rue Richaud Saigon

Coi chừng savon Việt-Nam giả

Có nhiều hiệu bán savon xấu, và bán không được nên kiếm thì đánh lừa. Chúng nó đặt khuôn giống theo kiểu savon Việt-Nam

Những miếng savon của chúng nó, nhứt là thứ một sự và hai sự đều làm y theo savon Việt-Nam nhưng có một hình lu lu nh... dấu hình đón bà Việt - nam nữ không có chữ Việt Nam.

Lừa khi người vì mua vô ý thì chúng nó tráo rằng là savon Việt Nam mà bán dễ thì lợi cho nhiều vì savon của chúng nó vốn rẻ vụ nầy chúng tôi còn kiện bọ gian trá ấy trên tòa.

Đều hướng gạt ấy làm cho chúng tôi không thể làm thinh được nên chúng tôi xin qui ông qui bà trưởng đến savon Việt-Nam, nhớ dặng trể khi mua savon thì coi kỹ trong cục savon có chữ lanh thọ Đường. Hình-đức đường, Nam-cường thơ-xã Sadec Bà-tuế-đường, Thái-nguyên đường Cầu-ông Nhơn bán-đường Ông-Văn. An bản-đường mà khắp nơi đều đều có bán.

Cần nên hỏi

Kim-đơn - hoàn Thuốc bổ chứng trị các bịnh phong, hàn, thấp, hao, cảm, trăng thực sinh bụng, no hơi, phát ách v.v. bết kỳ bịnh chi dùng thuốc nầy cũng đặng hiệu-nghiệm.

Giá mỗi gói 0$10

Tiêu - ban - hoàn Thuốc trị đã các chứng ban, cảm nóng, con nít lớn đức biếng ăn không chơi, mau cho uống thuốc nầy trong vài ngày sẽ thấy hết bịnh.

Giá mỗi gói 0$10

Định - chánh - tán Thuốc trị bịnh đau bụng già mỗi vc 0$10

Ba thứ thuốc gia-truyền trị bịnh của thầy ba Lâm ở Cholon mà ai ai cũng biết và công nhận là hiệu-nghiệm, vậy xin cho tôi hãy dùng thử sẽ rõ, nhớ nhìn kỹ hiệu

« Ông Lâm giám đốc »

HOÀI NHƠN-ĐƯỜNG

186 Rue des Marins CHOLON

Có đủ bán : Saigon Nguyên - thị-Kiều, Tân - định Ký - Thái, Dakao Nouveauté Hiệp - Thành. Cholon Phạm văn Thành, Đề-phương-Quế, Bà Tổng đốc Phương, Ký-thọ lãnh-thọ Đường. Hình-đức đường, Nam-cường thơ-xã Sadec Bà-tuế-đường, Thái-nguyên đường Cầu-ông Nhơn bán-đường Ông-Văn. An bản-đường mà khắp nơi đều đều có bán.

THƠ TIÊN

Nguyên hồi năm Giáp Thình và At Tỵ (19 & và 19 5), tại tỉnh Rachgia, mỗi đêm đều có mấy ông nho học hiệp nhau tại đình hoặc chùa mà lập đàn thỉnh tiên. Khi cầu tiên trước hết phải bao chung quanh đàn bằng vải tây đỏ, và bốn phía đàn đều có dán bùa của phép sự, để phòng ngừa ma quỉ nhập đàn khuấy phá. Trong đàn có một cái bàn thấp ối ba tất bề cao, trải chiếu dài dưới đất từ trước vô đến ban ấy, lựa 2 người sạch sẽ ngồi cầm cơ, cái cơ hình như con quí lỏ đầu ra cứng 3 tất tây, trước đầu có cái mõ như mõ chày đập vậy, rồi nại người đặc tay vào nưng cái cơ ấy, chừng tiên giáng xuống thì dùng cái mõ cơ ấy mà viết chữ xuống bàn mình, phải lành mà coi cho kịp mới được, chớ không phải viết bằng sơn, bằng mực mà thấy đặng. Hai người đồng tử cứ ngồi lấy tay nưng theo cơ, tùy theo nó chuyển dọng, còn mấy ông nho học, thì ngồi hai hàng ma đọc bài chú thỉnh Liên duy để có hai người ngồi coi của cây cơ viết ra mà biên vào tập. Hai người nầy gọi là điển ký.

Nguyên lúc đó, trong xứ còn yên lặng, không có xe cộ lâm tây, người thưa đường sá chưa mở mang hao nhiêu nên có vẻ thanh tịnh hơn bây giờ, nên đêm nào mấy ông cùng ham mộ cầu Tiên xuống đặng lâm thi phú chơi, hễ cầu thì có nhưng mấy ông Đại Tiên ít khi xuống đặng lâm thi phú chơi, lắm, duy có mấy ông Tiên nhỏ thì hay xuống thường, trong lúc đó có một ông thường hay giáng cơ xưng tên là Phạm Trung Tiên sanh, ông nói rằng : « Cha mẹ ông điều chết hết, ông ở bên Tàu theo chú bác qua Annam ông chết hồi 13 tuổi, thì hồi ông chôn tại gần bến Rạchgia bị sóng đánh lỡ bờ nên trôi mất hết, bây giờ hồn ông dắt dẻ tôi ở cây cao bóng mát không khuấy phá ai, giờ chỉ tu hành vì công quả còn ít mới đứng vào bực địa tiên, mỗi lần muốn cầu mấy ông đại tiên xuống đặng xin thuốc xin bùa trừ bịnh, thì có nhờ ông đi thỉnh dùm mau hơn, đặng hay không ngày giờ nào có đại-tiên giá lâm ông cho biết liền cho nơi mấy ông nho học tin tưởng ông lắm.

Có một đêm kia, ông xuống lâm thi chơi rồi vui tay lâm hai bài thơ nôm, cách ba đêm sau cầu không có ông xuống, qui đêm sau xuống tỏ cho chư nho gọi là chư nho, vì mỗi khi có vị tiên nào giáng đàn đều gọi mấy người hầu đàn là « chư nho » biết rằng : « Trong 2 bài thơ nôm của ông lâm tiết tấu thiên-cơ trên thiên đình bắt tội ông, giáng xuống ba cấp và cấm không cho xuống thế nữa », nên rồi đi liền không dám ở lâu nhơn mọi khi, trong chư nho thấy vậy động lòng thương, nên đốt tâm ăn chay năm tất ba ngày ba đêm cầu nguyện xin tội cho ông. Thiệt sự thành tâm cảm thấu đến thiên-đình, đủ ba ngày cầu nguyện, tối lại cầu cơ thì ông xuống liền tỏ ý vui vẻ và cảm ơn cùng nho có ông cầu nguyện nên thiên đình thấy tội phục chức lại cho ông. Ông có làm một bài thơ cảm ơn, trong mỗi đều có tên của mấy ông đã vì ông mà ăn chay cầu nguyện đó, nhưng từ đó đến sau, ông cũng ít hay xuống thường. Hai bài thơ nôm đó như vầy

Bài thứ nhứt

Cuộc đời cảng nghĩ lại càng tanh,
Cậy nhờ thiên cơ chẳng đoán hay
Bôn nhịp dưới hàng rau ngũ chẳng,
Vui trên trên ngọn ngọ qua bay.
Đi nơi Tây bản nhân trên thang xác
Nam Bắc ở hề đứt đoạn thôi.
Nhơn vật mười phần tiêu bảy tám.
Thân Tiên thấy vậy cũng chán ngay.

Bài thứ nhì

Châu mày cho kẻ ở trong trần,
Danh lợi tiêu mà hoài chẳng xét thay.
Cảnh Phật dân Tiên trong rằng mở.
Nhà Bình của tướng lòng chen chân.
Cơ trời hành phạt cơ con lắm.
Trai gái chuyện xăng nhơn cũng gần.
Ai nhớ lời xưa mau trở gót
E khi quả bước khó ăn năng.

Hai bài thơ nôm tuy thường song có ý vi khuyên người cải ác làm lành, đặng lánh khỏi tai trời hành phạt, thọ tuy đã lâu, nhưng nó là thơ tiên, cũng như sấm truyền, nên trong hai năm nay coi có mỗi ứng hiển, nếu các nước không khéo giữ, bổn phương gây ra giặc giã hỉ cái kế, quả của hai thơ nầy không sai. Tôi vì tai nghe mắt thấy về việc cầu tiên lúc đó có thể tin được, nên tôi chép y nguyên văn, còn sự hay, dở tôi không thì xin lực chân suy xét.

Trần-du-An
(Rachgia)

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỐC

CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT

56 rue AVIATEUR GARROS và 31 rue TABERT

— Giây thép nói : 618 —

Tình lâm

(Tiếp theo)

tâm lễ động phòng hoa chúc. Coinh thầy đi mới hương chức và bà con quen biết, đúng 9 giờ tối nhập tiệc, vì thầy sợ nếu đàn trì rồi vợ lớn thấy về gặp thì nguy cho thầy lắm.

Lật bật 9 giờ rồi đã đến, chủ đầu bếp nấu vừa xong đơn lên bàn thờ, thì khách tựu lại rất rác, có hơn 15 người sang trọng. Lúc nầy bà Ban biện vừa tỉnh nghe rằn rỏ xao xự mới sai con Hương xuống xem, nó thấy cung kiến đến được đó nhà, nó lên nói cho bà hay, bà nói rằng : « Chắc là ông mầy tưởng tao hớt đau nhiều nên cung ta Trời Phật chớ gì.

Thôi mầy đi tạo lạy Trời Phật.»

Xuống vừa tới hàn thờ chánh giữa nhà bà thầy gọi rể gả khấn đông ão dài sửa soạn cho cô dâu Nhành mới son mà phần bà ban biện bước tới lạy vái lặng xăng còn ông rể giựt mình như người say mới tỉnh. Họ hàng và cô dâu cả thầy người nào người nấy đứng lấy mắt nhìn nhau. Trời ơi ! Ở đâu mà bà biện ra đó, có phải là bà vợ lớn của thầy ban biện đó chăng ?

Ra ban hỏi.

— Sao mình cũng ông bà mà không cho tôi hay, may ôi về rước mình chiều hôm qua cho phải cên ở ngoài thì có hay gì đâu mà rớ.

Tôi tôi sợ mình biết mình nó nó mất trí nên tôi làm lơ vậy đó. Hai người cón nói tôi thôi tui họ hàng rút đi về gần hết cô dâu mới thừa lúc lộn xộn cùng thoát ra tôn mất.

Từ đó đến sau không thấy dạn của cô bà Nhành lai vãng đến nhà thầy Ban nữa.

Cuộc xổ số của hội Cựu-chiến-Sĩ

Hội Cựu - chiến - Sĩ mới được phép mở ra cuộc xổ số để lấy tiền giúp vào quỹ của hội và giúp các cựu chiến sĩ thất nghiệp.

Những số trúng kể ra sau đây :

1 số trúng	2.000 $
2 số trúng	500
10 số trúng	100
100 số trúng	50

Mỗi số là một đồng. Giấy số bán ra chỉ có 12.000 tấm. Số độc đắc 2.000 $ sẽ cho trúng trong số đã có người ta mua rồi.

Ngày xổ số nhứt định không đổi dời : 15 AOUT 1934.

MỖI SỐ 1 $ 00

Xin lưu ý. — Mua giấy số xin gởi măng-da và phụ thêm 0 $ 20 tiền recommandé cho :

Madame NGUYỄN-THỊ TRUYỆN

108 rue d'ESPAGNE — SAIGON

Tặng không lấy tiền

Mau kẽo hết

Quyển sách

« Cách bão - hiểm và trừ tuyệt nọc độc bịnh Phong - tình với Bạch - đái - hạ »

Có nhiều bài thuốc rất hay tư mình trị lấy, đã in song năm chục ngàn quyển, do hai nhà chuyên-môn khảo-cứu :

Tổng-văn-Viết và Nguyễn-ngọc-Châu

Dưới quyền chứng-nhận của chánh-phủ Pháp Ngày 23 Janvier 1929

CHỦ-NHƠN NHÀ THUỐC

ÔNG-TIÊN

ANNAM DƯỢC PHÒNG

84-86, rue Paul Blanchy prolongée, 84-86

Phạm-nhuận — SAIGON

Ở xa muốn xin phải chiếu tiền gởi 0 $ 05 mua có bì gần xin mời đến nhà thuốc lấy khỏi tiền gì hết.

INSTITUTION « DUC-THANH »

No 68 & 80 Bd KITCHENER (Cầu ông Lãnh) — SAIGON

Dạy từ cours enfantin đến cours 4e année.

Tựu trường và khai giảng ngày 1er AOUT 1934

Bổn trường tính giá học phí thật rẻ hơn các nơi và có nhận lãnh học sanh các trường nhà nước ăn ở trong trường chỉ tính 10 $ một tháng (có giặt quần, áo, v.v.).

Chủ nhơn : UNG VAN-AN

Đốc học : PHAM KHAC MINH

đồng kính thỉnh.

Trường

HUYNH-KHƯƠNG-NINH

Kết quả rất mỹ-mãng trong mấy khoa thi vừa rồi :

Cấp bằng tiểu-học : Đậu trọn 60 trò.

Cấp bằng sơ-học : Đi thi 78 trò, được chấm đậu 45, trò (có hai cô nữ học sanh cũng được chấm đậu).

Brevet élémentaire : 3 trò được chấm đậu.

Brevet d'enseignement Primaire Supérieur : 3 trò được chấm đậu.

DIPLOME

6 trò được chấm đậu, kể tên dưới đây :

1° Lê-văn Bô	Mytho	5° Nguyễn-văn Nhơn	Bến tre
2° Đoàn-văn-Phải	Cầnthơ	6° Huỳnh-văn-Sâu	Gocông
3° Hồ-văn-Huê	Gocong	7° Trần-văn-Triều	Giadinh
4° Nguyễn-viết-Hiền	Sadec	8° Trần-văn-Lộc	Sadec

Kể từ ngày tựu trường 1er Août 1934, giá tiền học nơi bổn trường, mỗi lớp đều sụt bớt, rẻ hơn các trường tư khác, cho hợp theo thời cuộc kinh-tế nguy nan nầy.

Giá tiền học (ở trong nhà 5 người) nhứt định theo dưới đây :

LỚP HỌC	HỌC Ở TRONG (Internes)	HỌC Ở NGOÀI (Externes)
Năm thứ tư	20$00	10$00
Năm thứ ba	19 00	9 00
Năm thứ hai	17 00	7 00
Năm thứ nhứt	16 00	6 00
Lớp nhứt	14 00	4 00
Lớp nhì	13 00	3 00
Lớp ba	12 00	2 00
Lớp tư	12 00	2 00
Lớp năm A	11 00	1 50
Lớp năm B	10 00	1 00

Học trò ở trong khối phải trả tiền giặt ủi.

Trường có Giáo-sư danh tiếng dạy học sanh được mau tấn phát có hy vọng sẽ được đậu trong mấy khoa thi, khắp Đông-dương đều nghe tiếng.

Trò nào muốn học phải gởi thơ dặn cho trước.

HUYNH-KHƯƠNG-NINH

59 61 Rue d'Arlès Saigon — Dakao

TUSSOR 1934 — NHÀ TƠ LỤA — LỤA NAM-KỲ

LỤA NHỨT HẠNG HẠ GIÁ RẤT NHẸO

70 RUE VANNIER CHỢ-CŨ — SAIGON

Tussor tơ sống mới dệt năm nay lựa chọn tơ sợi tơ, vừa chắc vừa đẹp càng giặt càng mềm, sắc nào không đổi cả. | Giá mỗi thước 2 $ 60 — Mỗi bộ 5m. 50.

Lụa trắng thượng hạng 0m. 65 — 0 $ 90 m. | Lụa bề khổ 0m. 80 — 1 $ 10 m.
Lụa dày khổ 0m. 75 — 1 $ 40 m. | Lụa lớn khổ 0m. 70 — 1 $ 00 m.

Lãnh HẠNH-PHƯỚC đủ bông tốt đẹp nước nhuộm chắm, cam đoan lư trở bồi thường

THƠ TỪ MANDAT XIN GỞI NGÀY CHỦ M. LÊ VĂN-BẢO

CHỚP BÓNG VÀ KỊCH

AI HAM MỘ - TƯỞNG CÀM - NÊN BIẾT

Muốn trở nên một người đóng vai hát là một việc hết sức khó

Bát cứ là ai cái khuynh hướng và cái cảm giác họ trực hết là cái khuynh hướng về sự vui chơi. Cũng vì đó mà người mới lớn lên đã có ác ham mộ chơi bời hoặc lên sân khấu đóng tuồng rồi.

Trong số nầy cũng có người biết rằng sự mơ ước ấy là mộng ảo mà cũng có kẻ cho là sự thiệt nhờ đó mà tạo nên đời người vẻ vang.

Ở đâu cũng vậy ai ai cũng tưởng làm một người kép hát bóng dễ lắm không khác nào như nấu nồi cơm như mua một cái áo, chỉ phải luyện tập sơ qua thì đã thành tài rồi.

Người mình có cái đức tin đó mạnh hơn đâu cả dịc giả thử xem một vài bạn hát ở đây của ta thì lãnh hội được cái ý tôi vừa nói ở trên.

Bởi cách tập luyện nghề nghiệp của mình đã đơn sơ lại thêm người chủ gánh hát lại không rành nghề cũng không chịu tìm cho được người đúng đắn nên chi trong nước phần nhiều kép hát đào hát bị người ta rề rúng chê bai cấm vào hạ lưu khã-ô.

Người phương Âu họ chọn lựa đào kép kỹ lắm, nhứt là về hát hỏng không phải dụng người nào đẹp trai tốt gái là nhận ngay đâu. Sự đẹp đối với có đào hát, anh kép là một phụ thuộc thôi.

Coi như họ lọc người thì biết.

Trong số 9 ngàn người đút đơn xin hát, mà chỉ có một người được chọn, mà là chọn thử đó thôi. Trong số 1 2 người được chọn, thử như vậy thì họ lọc còn một người được ra hát bóng là nhiều.

Người chủ hãng hát bóng chọn người một cách tinh-tế như vậy bảo sao con hát của người ta không có chơn tài và nổi tiếng tâm lừng lẫy như Sarah Bernhardt, Cécile Sorel v.v.

Ở Mỹ những hãng lớn làm phim hát bóng có nhiều người đi kiếm con hát cùng khắp thế giới, không khác nào thợ săn đi kiếm thịt vậy. Họ không kể tốn kém tiền bạc, miễn tìm cho được kẻ có tài là họ dũ thoả dã rồi.

Những người đi kiếm con hát đây họ hay tới những chỗ có trò vui như nơi rạp hát, khiêu vũ và nhà hàng. Có khi đương đi ngoài đường gặp bất đồ thấy một cô nào bộ dáng trong đẹp dễ là họ nom ngay.

Như tôi đã nói sắc đẹp chỉ là một môn phụ-thuộc cho có đào hát thôi. Điều quan hệ nhứt là ở *nhân-cách* của người ấy.

Muốn trở nên một tay tài - tử trong nghề đóng trò chớp bóng thì người ấy phải có đủ cái hay tir hình thù cho tới tánh nết.

Đây tôi xin kể về hình thù cần phải có những điều gì.

I— Có hay anh cón trẻ không? Vóc vạc vừa chớ? Không mập và không ốm? Chẳng có tật chi hết? Bàn tay đẹp không? Chưn ngay và mắt cá tròn? Có đủ sức lực đóng trò luôn mấy tiếng đồng-hồ không?

Đó là về hình thức, còn về *nhân-cách* thì cũng rõ lắm.

II— Anh hay có được người ta quen nhiều không?

Trong bè bạn, anh hay có được người ta nghe tiếng hơn hết chớ.

Trong cuộc tiệc hay là chỗ hội-hiệp người ta muốn kiếm cho thấy anh hay có không?

Trong cuộc khiêu vũ anh hay có được hoan nghênh chớ.

Anh hai có có làm mất lòng tin cậy ai không? Và cách sống trong xã-hội có dễ dàng không.

Anh hay có trả lời mà có căn cứ vào sự bình phẩm của kẻ khác nói mình hay là vào chính mình hay không?

III Giờ đến *trong vào kiểng*.

Thân thể của anh hay có đều-đặn không?

Cặp mắt đẹp không? Màu ra sao? Lớn hay nhỏ?

Răng tốt hay xấu? Cái miệng ra thế nào?

Lúc cười hay nói có lòi nếu ra ngoài không?

Cằm có lem hay dài và nhọn?

Cái mũi có xây qua trở lại được không. Người ta có thể nhìn anh hay có dáng cao hứng lắc đầu sách hoặc nói chuyện mà đoán được hình thù không?

Anh hay có biết cách thuật chuyện không khi người ta hỏi, anh hay có trả lời rành thật hay là vì sự khoe khoang thái quá.

Rồi đó mới kết luận nghề-nghiệp.

Làm việc cực nhọc có chịu nổi không.

Anh hay có tánh hay cáu vặc không?

Có đủ sức lực mà đóng tuồng không?

Giọng nói có du dương thanh tao không?

Mặc sắc phục trông đẹp không? Có giỏi dần lanh lợi chăng?

Có đủ sức hiểu những đều người ta đay biểu chăng.

Đó là những điều-kiện tế-yếu của chủ hãng hát bóng hạch hỏi và điều-tra những người muốn trở nên một tay kép hay đào hát bóng cho họ.

Xem đó, bạn đọc bảo nghĩ coi cách chọn lựa người đóng trò của người ta cẩn thận dè dặt là thế nào. Như vậy bảo sao kép hát đào hát của họ không là hạng thiệt tài thiện-nghệ cho được. Hèn chi tiếng tăm của họ không lừng lẫy còn hơn một nhà chánh giới có thế lực, hay một vị tể-vương.

CATEX

Người Ấn-độ với nghề hát

Trước khi trở về Ấn-Độ kép Shankar và cánh hát của ông có hát hai tập chất lại nhóng ăn nhập Piegel Paris trong tháng rồi. Trên đây là hình của kép Uday Shankar đương biểu vẻ theo điệu kiệu cổ bình dân ở nhà bắc Ấn-độ

QUÂY PHIM Ở NHÀ THỜ

Lâu nay bất cứ ở nước nào, mấy hãng làm phim chớp bóng cũng thường lo làm ra những phim ảnh bí mật ly-kỳ. Nào là những vụ ám sát mồ ám, nào là vụ cướp bóc đáng ghê sợ mà pháp luật không can thiệp tới được.

Cũng bởi có những phim là lùng khiến cho người xem phải chú-ý tới rồi bắt chước, thành có biết bao vụ trộm cướp xảy ra thảy cách hành động của chúng khác nào những chuyện đã xảy ra trên màn ảnh.

Ta thử xem cách làm động của bọn cướp chúa như Al Capone, Dillinger ở Huê kỳ nào có khác gì tuồng hát bóng đâu.

Biết rằng vô tuồng diễn trên sân khấu có ảnh hưởng rất lớn cho quần chúng nên các nhà quảy phim bây giờ thận trọng lắm. Họ muốn đem những đều hiền lành đạo đức để răn đời cho nhiều.

Trước viện Đại-học những người đóng mới thấy là (séminaristes) [illegible] chức của đức cha tại nhà thờ Saint-Sulpice

Bởi người đó mà thế nên tháng rồi một hãng làm phim hát bóng ở Pháp đem khẩu cơ đến nhà thờ Saint-Sulpice ở Paris quảy phim ở đó để cho đông người xem.

Việc đó xưa nay ít xem Saint Sulpice mà thấy lần thứ nhứt nên chi khi thấy xe cộ của nhà nghề quảy phim rầm rang chạy tới nhà thờ ấy thì dân sự kinh-tâm tang đởm, tưởng đâu là có đám hỏa hoạn xảy ra nơi nhà thờ.

Mà có gì đâu! Sự thiệt là người ta đến quảy phim lúc bảy giờ Cha làm lễ tôn chức cho mấy thầy tu (*séminaristes*).

Trên màn ảnh lâu nay thường thấy bóng kẻ gian hùng, mưu mô lơi hại, những hình ảnh ấy đã đặt quần chúng vào con đường quây vay thì nay cũng phải có những cảnh tượng từ thiện đạo đức trên màn ảnh để cảm con người đi vào con đường ngay, nên phải mới được.

Người quảy phim rất biết rõ chỗ ấy lắm, họ bèn dùng phim ảnh để truyền bá những việc hiền lành đạo-đức cùng khắp mọi nơi hầu cảm hóa người ta.

Vẫn biết nơi nhà thờ thường có người ta đến dự lễ thì họ chẳng là gì cảnh trong ấy mà phải xem phim ảnh nữa. Song cũng phần đông người

Hỏi thử các vai đào kép

TẠI LÀM SAO MÀ ĐƯỢC THIÊN HẠ HOAN NGHINH

Gần đây nhà viết báo chớp bóng bên Pi áp Marcel Blitsvet... hỏi các vai đào kép tại làm sao mà được thiên hạ hoan nghinh thì người được trả lời như sau đây.

Meg Lemonnier

— Chẳng phải tại hình thể của tôi mà tôi được danh tiếng lẫy lừng. Thiên hạ ưa tôi là như cái cách tự nhiên của tôi: Các bạn xem hát lấy nhau rằng tôi rất hăng tuồng một cách đơn sơ, dân-dã. Tôi có thời, tôi làm việc nhiều tôi rất hết sức tôi đang có tên tuổi bởi vì thee ý tôi, ý là một cái danh dự rất tốt đẹp mà một cô đào chớp bóng nào mà muốn. Khi nào người ta nói tôi có duyên, tôi trở mới tôi muốn được hơn như vậy nữa ma.

Jeanne Helbling

— Tôi được tên tuổi trong nghề chớp bóng nhờ cũng nơi trong trong với tôi, nhưng vậy mà tôi phải rán làm việc.

Tôi thường có ai chỉ đến tôi với sự thành việc. Theo ý tôi những nếu mình muốn cái chi quá thì lấn lấn mình cũng sẽ được. Những thơ từ khen tặng tôi phần nhiều là của bạne nữ-nhi. Thơ từ của bạn trai thì ước khen sau nơi đen những chuyện mình-mông.

Trong mấy thơ ấy tôi được thấy nhiều bài học dạy, tôi phải làm sao cho thiên hạ ưa xem tôi. Tôi rán làm hết sức tôi chẳng lẽ thiên hạ gắc gao với tôi hoài.

André Roanne

Tôi tưởng lại cũng chúng muốn xem tôi trên tấm vải bát là nhờ tôi được họ thương. Bởi vậy tôi thường đọc những thơ gởi lại khen ngợi tôi. Các bạn xem bát đều hiểu rằng tôi tìm cách đơn sơ tự nhiên, và vui vẻ. Chẳng phải nào mà tôi muốn làm mau mê giả dối. Tôi muốn cho các bạn xem bát hiểu rằng cử chỉ của tôi lúc nào cũng y như vậy. Nếu tôi rán gần sự thiệt thì tôi được biết thiên hạ nhiều thiên hạ cũng được biết tôi và nhờ đó các bạn xem hát và tôi đều là bạn thiết cả hãy.

An phận thủ mạng

THÀ TRỞ LẠI LÀM ĐẦY-TỚ CHỨ KHÔNG CHỊU CÓ MẶT TRÊN MÀN ẢNH NỮA

Anh Ben Brick đầy-tớ của một viên quan nọ ở Teloust (Algérie) vừa rồi được nhà quảy phim Jean Benoît-Lévy chọn đi đóng vai trong tuồng « Itto ».

Anh mới lãnh việc một lần thứ nhứt mà tỏ ra tài tình bất thiệp lắm.

Sau khi đóng vai xong ông Lévy bèn trả anh Ben Brick lại cho chủ của anh ta. Thầy anh rất có tài nên có người đến hỏi anh muốn rồi lại Paris thì sẽ có việc làm, nhưng anh ta lắc đầu và thật thà rằng:

— Nghề đóng tuồng chớp bóng vui thật nhưng mệt lắm. Thôi thà để Ben Brick được gần gũi với mấy con lừa và ăn quày quả cũ hơn.

Thầy cách cử chỉ của anh Ben Brick mình không khác nhau là những người có sức văn-minh đi đóng góp với kẻ khác trên màn ảnh thế mà hoài công tìm của lạ không được. Trái lại anh Ben-Brick có người đi cầu lụy mà lại không khứng nhận lời.

Đứng trường hợp hạ lưu không có tánh-cách quân-tử.

NGHỀ HÁT Ở NHỰT-BỔN

Trên đây là hình của mấy cô đào hát có tiếng ở rạp Shimbashi

Nhựt bổn hiện giờ tuy là duy tân như Âu Mỹ, nhưng không bao giờ, họ quên được phong tục nước nhà, cho đến nghề diễn kịch cũng vậy.

Nghề hát bóng thì họ có theo của Âu Mỹ thiệt nhưng đến hát bộ thì họ thủ cựu rất mực. Từ quần áo cho đến tuồng hát bao giờ họ cũng lựa những đồ lối theo xưa thuộc về lịch-sử nước nhà mà diễn.

Người Nhựt diễn tuồng xưa ở nơi nhiều rạp nhứt là tại rạp Shimbashi là rạp hát lớn hơn hết ở Đông kinh.

Xem đó thì biết rằng dầu có tiếp xúc với văn-minh Âu-tây, người Nhựt điều gì họ nghĩ nên theo thì theo, còn điều gì họ nghĩ nên giữ lại thì họ vẫn bảo thủ.

Người Nhựt giỏi tuy ham chớp bóng nhưng cũng vẫn thích xem hát bộ vậy.

Rạp chớp bóng lớn nhứt ở Đông-kinh

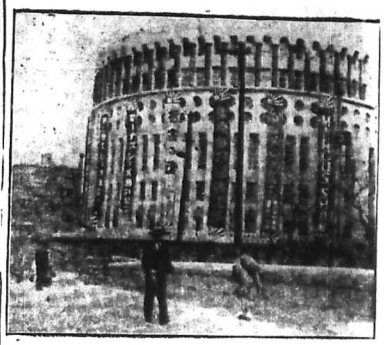

Tại thành La Mã hồi xưa có rạp một cái điển đài (amphithéâtre) kêu là Colisée, khối sự cái hồi đó mà ông để Vespasien cho đến lúc con người là Titus lên nối ngôi, đài ấy mới cất xong.

Nơi đây có tới 80 hàng mác thang ngồi và có thể chứa được 87 ngàn khán giả. Những người đánh vỗ hoặc đánh với thú dữ đều ở chỗ ấy cả. Cái điển ấy lâu đời đổ nát, ông thủ-tướng Mussolini mới sửa sang lại.

[illegible] bên đây là nhà chớp bóng lớn hơn hết ở Đông kinh (Nhựt-bổn) xây theo kiểu đài Colisée nhưng mà nhỏ hơn nhiều lắm.

Bể trái cái đời của

Charlie Chaplin

(Tiếp theo)

Tôi cười, nhưng không nói cho ông Tiên rằng mình cũng nhưng đó mà chưa chắc được giải nhứt 10 ngàn quan trong cuộc tài sắc đó tôi. Juan-le-Pins.

Đầu tango đã dứt rồi thì mà Charlie ôm cứng lấy tôi mà [illegible]. Tôi day mặt qua một bên làm cho ông ta hơn nhầm cái gò má!

Tôi nói cho ông biết rằng nơi ta con đọi có lẽ ông trong kẻ khác còn đợi tôi nên nói

— Người khác hả? Người khác nào nữa? Đi nhanh vai nhỏ [illegible]!

— Thôi ta hãy đến nhà hàng La Poularde, ông bảo vậy.

Chẳng tôi có cả thảy là bấy người. Ông Charlin vui vẻ khi nầy hành như có đã. Theo một ông Chaplin khác buồn bực quạo quọ. Không biết có phải [illegible] người đông, tiếng nhạc trỗi, cầu hát thanh tao ở nhà hàng ấy ảnh hưởng cho Charlie đổi tánh chăng?

Thình lình nhạc lại trỗi lên mừng Charlie. Ai nấy đều vỗ tay vui vẻ hoan-nghinh, Charlie cũng chẳng đã lắm phải đứng dậy và chào lại. Liền sau khi đó, ông lại đâm ra quạo đeo:

— Đến đâu tôi cũng làm rối người ta. Tôi không thể ngồi ăn được yên-ổn như kẻ khác vậy sao cho.

Ông không thèm ăn nữa và bảo kéo nhau ra về. Ai cũng đoán được rằng không phải vì sự làm vinh diệu Charlie mà Charlie đổi tánh như vậy đâu, chẳng qua ông ta muốn riêng một mình với tôi đó thôi.

Sau khi ấy hai tôi thong thả dạo chơi dưới cảnh trời mát mẻ. Chaplin bỏ tay chuẩn qua vai tôi hình như che chở cho tôi vậy.

Chúng tôi vẫn trong các đường hẻm thẳng thắng đi mà không biết đi về đâu. Chúng tôi không nói chuyện nữa, thành thoảng bốn mắt nhìn nhau.

Trời hôm nay tôi qua chúng tôi đi, đi mất không thấy mặt. Hết tuông trong đường hẻm chúng tôi lại đi ra đường lớn, hai bên có chưng nhiều tủ kiếng rất đẹp trong để quần áo giày vớ.

Trong một cái tủ kiếng có để một chú áo bằng lanh trắng tốt. Thấy tôi nhìn ta [illegible] Chaplin mới hỏi tôi:

— Bộ cô thích [illegible] đó lắm sao? Có sẽ có, bất cứ [illegible] cô muốn.

Chúng tôi đến trước nhà hàng Ritzl thì gặp người đi tôi ai chơi vậy. Chúng tôi mới [illegible] ông về nhà đi tôi. Chaplin [illegible]

bà tôi muốn đưa tay từ giã thì ông [illegible] Lên Đô rằng

— Cô hãy mừng đi chơi với tôi một chút nữa. Mới có 11 giờ đêm mà, chưa khuya đâu.

Chẳng tôi lưỡi theo mà [illegible] Một chút nghe đôi quá, chúng tôi bèn bà trở về tính dăng ăn.

Ông Charlie nói với tôi:

— Giờ tiệm đóng hết thôi tôi mời cô trở về phòng riêng tôi ở nhà hàng Majestic.

Tôi mới thấy đã có bàn ghế dọn sẵn rồi. Trên bàn để hai bộ đồ ăn. Tôi ngồi Chaplin. Chaplin thấy tôi muốn biết mới nói:

— Hồi nãy trước khi đi tôi đã dặn em tôi lo buổi ăn tối nầy đây.

Đứa ở bưng « xúp » lên, thang gì ăn, Chaplin cứ nhìn tôi làm tôi bẽ ngượng muốn chết.

— Răng cô đẹp quá! Còn răng tôi cô có thấy còn « sốt » không? Cô thưa gì răng chỗ sốt đây?

Mà thật trắng bằng cần tôi làm cái nón theo chơn răng của nhận hoát. Tôi chỉ và cười.

Ông hỏi do tôi và dường như muốn biết tôi trước kia có cai sinh- hoạt ra làm sao?

Ông hỏi:

— Cô có yêu tôi chút ít chi không? Cô nên nói cho tôi biết. Cô đẹp quá, nói cái cười ngày thơ kia. Cô phải thiệt là cô 18 tuổi không? Trước kia tôi hay yêu mến trẻ con. Hai người vợ tôi lúc tôi cưới thì đều còn trẻ cả. Từ khi con Lita Grey mất thôi tôi viện lẽ có hơn ba năm tôi không gần gũi nó, tôi đổi [illegible] dân bà con trẻ có khác hơn. Vì tôi nghĩ rằng tôi một ngày mai gần, không bao lâu nữa sẽ đầu 50 tuổi, dây rồi không khỏi người vợ con trẻ của tôi nó sẽ thương cái khác nữa. Thôi cô hãy thuật cho tôi biết đời cô, cũng mẹ cô, rồi chúng ta sẽ trở về xứ...

Nói đến xứ sở của tôi tôi bỗng giác phải buồn. Muốn giết khuây cho tôi, Chaplin mới thuật lại chuyện đã xảy ra trong đời ông, ai nghe cũng khó nín cười cho được.

Ông nói:

— « Một ngày nọ quận-công Vestminster mời tôi sang nước Anh đến sân chơn. Từ đó tôi giờ tôi không khi nào được thấy tận mặt một cuộc đi sang [illegible] cũng không biết cỡi ngựa bao giờ. Người đương thuồng diễn chưa tôi mà không biết cỡi ngựa nghe qua chắc ai cũng phải lấy làm lạ. Mà cỡi ngựa đi sân chơn có phải để dung gì sao? Có khi phải nhảy mương nhảy rào mới đã g sự chơ.

(Coi qua bên kia)

CHẾ-ĐỘ QUÂN-GIA ĐỘC-TÀI Ở NHỰT-BỔN

Duy có đám quân-nhơn làm thân-thánh ở nước Nhựt

(Tiếp theo và hết)

Lâu nay những khí giới mà các quân đội Nhựt đã dùng đều được tất cả mọi người khen ngợi. Nhưng từ năm 1931, những khí giới ấy không còn tương đồng với cái giá trị của nó được nữa. Bởi thế cho nên Chánh phủ Nhựt mới tận tâm xuất lực để sửa sang chấn chỉnh cho khí giới Chiến tranh mình được trở nên hoàn toàn tinh xảo. Trước kia khí giới của Nhựt dùng chỉ gần bằng với thứ khí giới của quân đội Pháp đã dùng trong khoảng năm 1.9 5 trở thôi, cho nên bấy giờ người Nhựt họ lo sửa đổi khí giới binh nhưng của họ cho thích hợp với cuộc chiến tranh tối tân kim thời, hầu nếu họ có việc chiến tranh gì với một cường quốc nào thì họ có thể đem ra cự đương được. Công cuộc sửa sang binh nhưng khí giới ở Nhựt «Rốn tiến» hành một cách rất ghê gớm, chỉ ngày mỗi tiến lên thêm không ngừng.

Chánh phủ quân gia Nhựt hiện đương chấn chỉnh những khí giới và chiến cụ về cơ binh pháo thủ *artillerie* nên chỉ họ đã sẵm thêm sung dùng-bắc chỏ được và bắn rất xa cùng là những súng tự động và xe tăng. Sống trước hết họ lo tổ chức cho có một đội không quân kiên cố.

Người Nhựt cũng như người Đức, họ vẫn đang lo lắm về nạn tàu bay thả rất phá và hơi độc dữ lắm. Người Nga chỉ ở cách xa thành Đông kinh của Nhựt, và nhiều thành phố lớn khác chỉ có 850 cây số, vậy là việc dùng máy bay đánh phá Nhựt dễ lắm. Bởi vậy Nga đã lập ra những đội sân máy bay và họ vẫn tự đắc rằng họ có những chiếc máy bay tinh xảo hơn nhứt và những tay phi-công đại tài. Đối với những thành phố nhà cửa làm bằng gỗ và bằng giấy ở nước Nhựt thì người Nga họ muốn thả trái phá đốt tiêu đỉ quá. Vì vậy cho nên các quân nhơn Nhựt lấy làm lo sợ về mặt ấy dữ lắm cũng phải.

Trong các cuộc diễn-binh tập trận cùng là trong các trường học, họ đều dạy quân sĩ và học sanh rằng quân nghịch của Nhựt là người Nga, vậy thì người Nhựt cần phải lo chống trả hẳn hỏi mới được. Chính vì muốn đề phòng cuộc xâm lấn của người Nga, nên người Nhựt mới đi đánh lấy Mãn-châu và đã rất nhiều đường rầy xe lửa trong địa-phận Mãn-châu-quốc.

Người Thái-lấy coi quân-đội Nga không có gì đáng sợ hết, chớ đối với các nhà quân phiệt Nhựt họ vẫn coi quân đội của Nga như hùng-cường oai dũng lắm vậy. Họ coi 120 hay 14 ngàn quân Nga với những thứ khí-giới tối tân tinh xảo của Nga cùng là các kho thuốc đạn và đường xe lửa đi dọc ở Tây bắc-lợi Á của Nga cũng đủ làm cho Nhựt sợ cho xứ Cao-ly và Mãn châu khó giữ được.

Theo lời những người am hiểu tình hình Nhựt bổn thì nói rằng quân đội Nhựt chưng một năm nữa sẽ có đã khí giới tinh xảo như ý muốn của Chánh-phủ họ vậy.

Trong các cuộc hội hiệp của các quân nhơn ở Nhựt, họ cũng đương khêu cưu về binh đội của Tàu nữa, vì họ cho binh mã Tàu hiện nay đương tiến hoàn lên một cách rất vững vàng.

Người Nhựt nói đến hôm nay Tàu có hai triệu quân sĩ chia ra làm 150 cơ binh và 54 đội binh độc lập, đó là theo bản thống kê của đại tướng tham mưu Nhựt là Yoshio Kudo (tham-độc ty tham mưu ở bộ Thượng thư binh bị đã phát hành ra.

Xiêm nơi trăng quân đội Tàu lâm cho Nhựt sợ thì không đúng, nhưng người a tưởng cho quân đội Tàu hiện nay ở dưới quyền chỉ-huy của một nhà quân sự chuyên môn Đức là đại tướng Von Seecht có thể giúp cho chánh phủ Nam kinh đủ sức trở bon cong sản và những trên đất biên cõi ở trong nước họ.

Xét ra Tàu còn có thể nay mai gì đây tổ-chức nam hay sau cơ binh vững vàng có thể đối phó với ngoại quốc. Người ta nói rằng trong hai năm vừa rồi Tàu còn mua được hai trăm cái máy bay, có trăm chiếc lớn và rất kiên-cố. Chánh-phủ Nam kinh còn định tự dấy đến cuối năm 1936 mua thêm cho đủ 95 chiếc máy bay mới chưa có. Nói cái số máy bay ấy chánh-phủ Nam-kinh cốn lập ra những đội lực-quân không tinh khéo, như đội lục-quân của Quảng-đông mà người Nhựt cho là ở dưới quyền chỉ-huy của Trần tế Đường và có tổng cộng đến sáu đội không quân gồm 120 chiếc máy bay.

Ở những Cù-lao chính là lất thật nữa người Nhựt, đã thế không bằng ba phần ba đại pháp mà có đến 70 triệu người ở dương hiệp sức nhau để gia quyền tự tập và đi xâm lấn đất đai ở ngoài để khuyếch trương công nghệ và mưu cầu sự sống.

Như vậy ai dám bảo ở Nhựt không có chế độ quân gia độc tài được.

H.T.

MỘT CÁI ÂN-HUỆ CỦA QUAN THỐNG-ĐỐC PAGÈS LÀM CHO NÔNG-DÂN NAM-KỲ

Giảm phần lời tiền vay của các Hội Canh-nông Tương-tế 10 phần còn 7 phần rưỡi

CÁC LỜI LỆ CỦA QUAN THỐNG-ĐỐC PAGÈS

Trong mấy tháng sau nầy, những đều khẩn cấp đương thời về kinh-tế và xã hội đã làm cho Chánh-phủ Đông-pháp phải thật-hành một cái chánh-sách đỡ ngăc nợ nần trong cuộc thương-mãi và canh-nông. Chánh-sách ấy biểu-lộ rõ-ràng trong hai việc nầy: một là ra cái luật về sự gỡ các nỗi nợ canh-nông (cuộc cho vay dài hạng có thể chơn điền-thổ); hai là ra cái chỉ-du ngày 15 Mai 1934 về phần lời theo phép của hạc thiệu sanh ra.

Song các điều thi-thố ấy, dầu ắt hạp thời và có nhiều công-hiệu đi nữa, cũng phải có chừng mực theo chủ đúng của nó hoặc theo số tiền của Ngân-khố Nhà-nước bổ thế chi-tiêu.

Vì lẽ ấy mà thật sự thì các Hội canh-nông tương tế của người bổn-quốc ở Nam-kỳ SICAMS) chưa từng hưởng những chủ tiền lợi của các điều thi thố ấy. Nhưng mà mấy cái cơ quan tương tế đó ngày 1er Janvier 1934, còn thiếu Ngân hàng phát phiếu một số bạc công cộng gần 11.042.780 đồng.

Theo chế độ hiện thời về phần ở những giấy vay của các Hội canh nông tương tế SICAMS, thì số nợ ấy hoàn năm 1932 đã sanh tiền lời chắc chắn gần một triệu bạc, nói dưng là 953 ngàn đồng. Lại nữa, từ năm 1924 tới trên năm 1933 nghĩa là trong mười năm mà nhơn khoản các hội ICAMS khi nợ đăng phần chắn hưởng thưởng.

Mấy năm vay hồi có 115 cho Đông-Pháp Ngân-hàng một số lớn công lại là 5.775.000 đồng mà trong ấy có lấy ra 1.211.000 đồng quốn lại cho Công-nhơ bổn xứ. Người ta không cần nhọc trí mới hiểu rằng hồi ruộng đất sanh lợi dễ-dàng như trước năm 1931, thì lấy ra số bạc như vậy không có chi là khó, chớ từ ngày lúa mất giá, huê lợi ruộng đất thêm mỗi lần lần, thì đều ấy đã thành ra thông khổ bạc bạc và cũng là khác nữa.

Những nỗi khó khăn ấy, vậy chăng, đã bày ra hiển hiện trong mọi việc như là sự ngưng trễ gần hết bao nhiêu bạc vốn cho vay và sự trễ nải về việc trả tiền lời cho các hội SICAMS, mặc dầu các quan Thống-đốc đã hết lòng giúp-đỡ.

Bởi đương nhơn hồi khó khăn ấy, thì trước hết phải dương ơn nhơn dung cuộc cho vay dài hạn và làm trung gian để dung-nạp thành hiệu phải hoặc một phần nợ của hội viên canh-nông tương-tế [illegible] định lại dạng. Nếu [illegible] vốn và lời trả nên [illegible] một [illegible] hiểu bao nhiêu để đương [illegible] đã lấy mà hàn trả [illegible] năm, hoặc là tiền lời mà đại-khái là 10 phần đăng giảm còn có 8 phần.

Những mà phương-thế ấy có nhiều điều bất-tiện.

Các hội-viên canh-nông tương-tế, vì mạc nhiều mối nợ hoặc thiếu nợ lớn, nên không thể điều-đình hết đương. Người chỉ ấy còn có hai điều bất-tiện nầy là trong-đái hơn hết.

Nếu dùng phương thế đó thì nó đã làm tiêu hết ngân phần nhiều số bạc 10 triệu chuẩn cho cuộc cho vay dài hạn và nó cũng đã buộc trả lại cho Ngân hàng phát phiếu trong số nợ vay.

Vì vậy nên bổn chức đã tam đẹp phương-thế ấy trong lúc nầy. Bổn-chức rất chú ý về cái việc làm cho nhẹ bớt tiền lời mà bổn chức cho là cái vấn đề thiết yếu và khẩn-cấp hơn hết phải giải quyết đặng [illegible] thành cho thoi-thái tân hơn của Hội-viên canh-nông tương-tế. Bổn chức chung ngày 28 Janvier 1928 định giảm tiền lời i nhiều hơn hết là 10 phần, làm vậy là ân đức - chỉ rằng quan Thống-đốc Nam-kỳ có quyền định phần lời tạm và phần lời chánh, tùy theo những số bạc trả cho chánh-phủ hiện thời, bởi vậy cho nên bổn-chức đã định tiền lời xử trả theo số tạp 7 phần rưỡi mỗi 100 (7.50 brut) và phải chỉ rành mấy số bạc về phần trả cho Chánh-phủ. Việc quyết-định nầy sẽ thi-hành liền kể từ ngày 1er Juillet 1934 và sẽ có công-hiệu chẳng những cho các tiền lời thiết-kiệm, nên bổn-chức đã định kể từ ngày 1er Juillet 1934 mỗi năm sẽ phải ấy hết thảy là [illegible].

Những số bạc có thể sanh ra do phần trả cho Nhà-nước theo phần mới định là 1.50% mà không bị tiêu dùng về việc thương phí của các Hội Canh-nông tương-tế và Hội Trung-ương thì sẽ bổ vô một khoản dự phòng để giúp các việc khẩn cấp mi-nhân.

Sự sửa đổi thích hiệp đó nên làm sao cho phải theo hết cách. Sẽ có những tử chân-trí đúng đắn chỉ cho các Hội-trị-sự của mấy hội canh-nông tương tế rõ rằng sự giảm phần tiền trích cho Chánh-phủ và sự giảm số thưởng phần của hội đều tất nhiên phải có vậy, đã bớt rất nhiều tiền lời ấy đã định mà sự bớt tiền lời ấy là do nơi hai sự giảm trước kia.

* *

Cũng trong mấy lời chỉ dẫn ấy sẽ có bày rõ thêm cùng hạ tiền lời của các Hội Canh-nông tương tế từ lúc là bắt đầu thi hành lại sự thôi hồi những số vốn còn thiếu. Phải định liệu hết cách cho hại vô thời thế đương - kim, trong sự thối-hồi ấy thì có thể trả hẳn-trọn số hay là một phần số dư là giữa phần lời cũ và phần lời mới.

Như mấy lời chỉ dẫn ấy có công hiệu thì có lẽ chúng ta sẽ lấn là gỡ ra một số vốn mà bắt nơi viên hết 11 triệu bạc giấy và nếu vậy thì chúng ta sẽ làm cho sự lưu hành giảm bớt và cuộc kinh tế đại đồng được khôi phục mà phần cai tai hoạt động, cái sự mua dùng lúc trước, làm vậy là chúng ta giúp cho trường kinh-tế thêm cao chân.

* *

Các Hội Canh-nông tương tế (SICAMS) Namky đã nhiều kỉ tỏ bày cái chí trung thân người đều biết, nên bổn chức không có nghi ngờ rằng các Hội sẽ vui lòng phần chí mà chịu nhọc trọn hết ý kiến, ấy và phương pháp ấy.

Cũ thấy đều có thể khởi đoan cho Ngân-hàng Trung-ương của các Hội Tư bổn Nam-kỳ nhập vào Cuộc sở Đông-Pháp coi về Tư-bổn Canh-nông như vậy thì Ngân-hàng Trung-ương Nam-kỳ sẽ có thể xin giúp về dưỡng vật chất và tinh-thần vì ngày sau Ngân-hàng ấy cũng khỏi khó khăn đến tư-bổn của Ngân-hàng phát phiếu đề dùng riêng về việc đó.

Tư bổn ấy chắc sau nầy cũng giúp bổn-chức tính xong cái vấn đề khó khăn về việc trả vốn và lời trong sự Ngân-hàng Trung-ương Canh-nông hay bạc của Khe Hưu-trí quan lại bổn-quốc.

Bởi vậy cho nên, lại cũng chiếu theo điều 14 của lời - nghị ngày 12 Mai 1934 và theo những số bạc trả cho Chánh-phủ hiện thời, bởi vậy cho nên bổn-chức đã định tiền lời xử trả theo số tạp 7 phần rưỡi mỗi 100 (7.50 brut) và phải chỉ rành mấy số bạc về phần trả cho Chánh-phủ. Việc quyết-định nầy sẽ thi-hành liền kể từ ngày 1er Juillet 1934 và sẽ có công-hiệu chẳng những cho các tiền lời thiết-kiệm, nên bổn-chức đã định kể từ ngày 1er Juillet 1934 mỗi năm sẽ phải ấy hết thảy là [illegible].

Những số bạc có thể sanh ra do phần trả cho Nhà-nước theo phần mới định là 1.50% mà không bị tiêu dùng về việc thương phí của các Hội Canh-nông tương-tế và Hội Trung-ương thì sẽ bổ vô một khoản dự phòng để giúp các việc khẩn cấp mi-nhân.

Sự sửa đổi thích hiệp đó nên làm sao cho phải theo hết cách. Sẽ có những tử chân-trí đúng đắn chỉ cho các Hội-trị-sự của mấy hội canh-nông tương tế rõ rằng sự giảm phần tiền trích cho Chánh-phủ và sự giảm số thưởng phần của hội đều tất nhiên phải có vậy, đã bớt rất nhiều tiền lời ấy đã định mà sự bớt tiền lời ấy là do nơi hai sự giảm trước kia.

* *

Cũng trong mấy lời chỉ dẫn ấy sẽ có bày rõ thêm cùng hạ tiền lời của các Hội Canh-nông tương tế từ lúc là bắt đầu thi hành lại sự thôi hồi những số vốn còn thiếu. Phải định liệu hết cách cho hại vô thời thế đương - kim, trong sự thối-hồi ấy thì có thể trả hẳn-trọn số hay là một phần số dư là giữa phần lời cũ và phần lời mới.

Như mấy lời chỉ dẫn ấy có công hiệu thì có lẽ chúng ta sẽ lấn là gỡ ra một số vốn mà bắt nơi viên hết 11 triệu bạc giấy và nếu vậy thì chúng ta sẽ làm cho sự lưu hành giảm bớt và cuộc kinh tế đại đồng được khôi phục mà phần cai tai hoạt động, cái sự mua dùng lúc trước, làm vậy là chúng ta giúp cho trường kinh-tế thêm cao chân.

* *

Các Hội Canh-nông tương tế (SICAMS) Namky đã nhiều kỉ tỏ bày cái chí trung thân người đều biết, nên bổn chức không có nghi ngờ rằng các Hội sẽ vui lòng phần chí mà chịu nhọc trọn hết ý kiến, ấy và phương pháp ấy.

Cũ thấy đều có thể khởi đoan cho Ngân-hàng Trung-ương của các Hội Tư bổn Nam-kỳ nhập vào Cuộc sở Đông-Pháp coi về Tư-bổn Canh-nông như vậy thì Ngân-hàng Trung-ương Nam-kỳ sẽ có thể xin giúp về dưỡng vật chất và tinh-thần vì ngày sau Ngân-hàng ấy cũng khỏi khó khăn đến tư-bổn của Ngân-hàng phát phiếu để dùng riêng về việc đó.

Tư bổn ấy chắc sau nầy cũng giúp bổn-chức tính xong cái vấn đề khó khăn về việc trả vốn và lời trong sự Ngân-hàng Trung-ương Canh-nông hay bạc của Khe Hưu-trí quan lại bổn-quốc.

0,50 — — —	Hội Canh-nông tương-tế
1 — — —	Công-nhơ bổn-xứ

Công-nhơ ấy phải lãnh trách nhậm về tiền bạc của trung bảng-cơ nông công ấy đã tính xong.

Mấy số ấy đã định theo hai lẽ: một là cần phải giảm-thiểu những số phí hành-sự của các Hội canh nông tương-tế cho thích hạp với cái nhịp rất lợi của công cuộc làm ăn của họ bấy giờ; hai là không muốn buộc Chánh-phủ bổn xứ phải dùng thế vô thù giờ; hai là không muốn buộc Chánh-phủ bổn xứ phải dùng thế vô thù mấy người vay thật ước, là đều không khỏi chông thấy, nếu cái gánh tiền lời hiện hiện cứ nặng trịu vậy hoài. Như theo một chiếu tư-tưởng đó, thì thi-hành lấn ấn phần chân, nên lập ra một khoản tiền dự phòng để tính mọi việc cho thanh-thỏa. Vì thiếu cơ-quan ấy, bổn chức chỉ có một điều duy về một phương giải-quyết có thể giúp người vay hồi trả nợ dễ hơn.

Bổn-chức đã tam đẹp phương-thế ấy trong lúc nầy. Bổn-chức rất chú ý về cái việc làm cho nhẹ bớt tiền lời mà bổn chức cho là cái vấn đề thiết yếu và khẩn-cấp hơn hết phải giải quyết đặng [illegible] thành cho thoi-thái tân hơn của Hội-viên canh-nông tương-tế. Bổn chức chung ngày 28 Janvier 1928 định giảm tiền lời i nhiều hơn hết là 10 phần, làm vậy là ân đức - chỉ rằng quan Thống-đốc Nam-kỳ có quyền định phần lời tạm và phần lời chánh, tùy theo những số bạc trả cho chánh-phủ hiện thời, bởi vậy cho nên bổn-chức đã định tiền lời xử trả theo số tạp 7 phần rưỡi mỗi 100 (7.50 brut) và phải chỉ rành mấy số bạc về phần trả cho Chánh-phủ. Việc quyết-định nầy sẽ thi-hành liền kể từ ngày 1er Juillet 1934 và sẽ có công-hiệu chẳng những cho các tiền lời thiết-kiệm, nên bổn-chức đã định kể từ ngày 1er Juillet 1934 mỗi năm sẽ phải ấy hết thảy là [illegible].

Những số bạc có thể sanh ra do phần trả cho Nhà-nước theo phần mới định là 1.50% mà không bị tiêu dùng về việc thương phí của các Hội Canh-nông tương-tế và Hội Trung-ương thì sẽ bổ vô một khoản dự phòng để giúp các việc khẩn cấp mi-nhân.

Sự sửa đổi thích hiệp đó nên làm sao cho phải theo hết cách. Sẽ có những tử chân-trí đúng đắn chỉ cho các Hội-trị-sự của mấy hội canh-nông tương tế rõ rằng sự giảm phần tiền trích cho Chánh-phủ và sự giảm số thưởng phần của hội đều tất nhiên phải có vậy, đã bớt rất nhiều tiền lời ấy đã định mà sự bớt tiền lời ấy là do nơi hai sự giảm trước kia.

* *

Cũng trong mấy lời chỉ dẫn ấy sẽ có bày rõ thêm cùng hạ tiền lời của các Hội Canh-nông tương tế từ lúc là bắt đầu thi hành lại sự thôi hồi những số vốn còn thiếu. Phải định liệu hết cách cho hại vô thời thế đương - kim, trong sự thối-hồi ấy thì có thể trả hẳn-trọn số hay là một phần số dư là giữa phần lời cũ và phần lời mới.

Như mấy lời chỉ dẫn ấy có công hiệu thì có lẽ chúng ta sẽ lấn là gỡ ra một số vốn mà bắt nơi viên hết 11 triệu bạc giấy và nếu vậy thì chúng ta sẽ làm cho sự lưu hành giảm bớt và cuộc kinh tế đại đồng được khôi phục mà phần cai tai hoạt động, cái sự mua dùng lúc trước, làm vậy là chúng ta giúp cho trường kinh-tế thêm cao chân.

* *

Các Hội Canh-nông tương tế (SICAMS) Namky đã nhiều kỉ tỏ bày cái chí trung thân người đều biết, nên bổn chức không có nghi ngờ rằng các Hội sẽ vui lòng phần chí mà chịu nhọc trọn hết ý kiến, ấy và phương pháp ấy.

Cũ thấy đều có thể khởi đoan cho Ngân-hàng Trung-ương của các Hội Tư bổn Nam-kỳ nhập vào Cuộc sở Đông-Pháp coi về Tư-bổn Canh-nông như vậy thì Ngân-hàng Trung-ương Nam-kỳ sẽ có thể xin giúp về dưỡng vật chất và tinh-thần vì ngày sau Ngân-hàng ấy cũng khỏi khó khăn đến tư-bổn của Ngân-hàng phát phiếu để dùng riêng về việc đó.

Tư bổn ấy chắc sau nầy cũng giúp bổn-chức tính xong cái vấn đề khó khăn về việc trả vốn và lời trong sự Ngân-hàng Trung-ương Canh-nông hay bạc của Khe Hưu-trí quan lại bổn-quốc.

CHUYỆN NGẮN

TÍNH LẦM

của Đ. Q. N.

Thầy ban biện Đề là người giàu có ở gần cửa Nhu-Gia thuộc tỉnh Soctrang.

Thầy ban tôi, người mập, nước da trắng trẻo, cái bụng to, duy có hàm râu thầy hơi ít mọc chút, mà lại mọc xỉa vô hàm nên ai xem tướng thầy, cũng cho thầy là người không trung chánh.

Thầy ban Đề làm nghề thuốc bắc giỏi, đã cứu cho nhiều tánh rất tầm thường, nên người bình đến cho thầy chữa đông lắm.

Thầy công việc làm ăn phát đạt, thầy bèn xin thôi làm ban biện hơn 3 năm nay để rảnh rang cho dễ lo bề cứu dân độ thế. Thầy năm nay lối 4[illegible] tuổi mà không có đứa con nào hết.

Không biết tại làm sao mà từ ngày thầy thôi làm ban biện đến nay, thầy làm thuốc đắc hơn lúc trước, mà thầy lại đau bà con gần đến thầy chữa bịnh, thì lại ăn cơm coi mạch kỉ lưỡng.

Cô 2 tháng nay có 1[illegible] thì Nhành là người gần chòng tác chứng 3, 4 lần mắc bịnh đau mau hơn 5 năm nay nóng thở, nhiều thầy mà thầy [illegible] sao đến thầy [illegible] thuốc nên [illegible] thuốc, hay mua [illegible] 2, 3 [illegible] mới về.

Bà vợ thầy ban là người đau bà siêng năng cần mẫn hết lòng lo việc nhà, chớ ít nay đi đâu xa.

Bà biết chồng mình có tánh không tốt lại nhà thường cho đàn bà tới ăn nên cứ ở cho ở coi chừng thầy ban Tuy vậy cũng bà vẫn để dặt không đám lao đến chi cho mất lòng thầy ban hết.

Tuầy bau thầy cũ chỉ cũng vô như vậy thì cũng sự thầm nếu mọi việc thầy ban đều cẩn thận lắm.

Qua tiết tháng tư Annam trời mới mua một hai đám làm cho khí [illegible] nóng, sau [illegible] bình đau, thầy bèn thuốc cho bà uống hơn hai mươi ngày mà sao không chịu hết. Tuy a đau không lấy lắm nặng, song cứ day dứt nóng nóng lạnh lạnh mãi thành ra không lúc nào mà thầy bàn bộn rộn với bà luôn luôn.

Một bữa tối nọ nhơn lúc bà nóng mê nằm đó, thầy có cho bà Nhành chạy qua thăm cô hồi con Hương lang xang nước nước, sắc thuốc, xông hơ [illegible] vợ thầy ban chẳng khác nào chỉ em ruột. Đến lúc 12 giờ khuya thì bà ban vừa hớt nóng, nên ăn i muốn cháo rồi lại nằm ngủ.

Thầy Ban lại mời cô ba Nhành ăn cơm. Ăn uống xong thì đồng hồ gõ 1 giờ khuya.

Cô ít người lối xóm chạy lại phụ sự, lúc nầy lo cũng vô hiệu. Trong nhà cô con Nhành và đứa trai ở lãm vựng cũng ngủ mê mang con cô một mình [illegible] bàn bà nằm trên ghế phô tay với cô ba Nhành còn nói chuyện nhỏ nhỏ, nó cũng không thèm để ý đến, chừng nó nghe thầy ban nói tôi bắt con Hương đi Long-hải, nó giựt mình, nên đi ra mở cửa đi tiểu để nghe cho rõ câu chuyện, chẳng dè nó vừa đi ra thì cô ba Nhành cũng ra, và đi ngay mặt ăn trầu rồi lại kiếu mà về.

Sáng bữa sau bà Ban biện coi bộ khoẻ nghe thầy nói rằng:

— Tôi đúng hết tài nghề mà bốt thuốc cho mình, song coi mọi lần hết bịnh lắm, nên tôi tính phải đem mình đi Long hải hưng gió đặng [illegible] khí trời, trong một tháng thì chắc là mình mạnh lại liền.

— Bà Ban biện tánh hiền lành và ít cãi lời chồng nên khi nghe chồng tính như vậy, bà bèn trả lời rằng: « Tùy ý mình mình định sao thì tôi định vậy, song rồi xin mình một đêm nầy là trong lúc tôi đi vắng, ở nhà mình đừng có làm việc gì khuất lấp và nghịch hàng với lương tâm mình thì tôi mới an lòng mà hưng gió, nhưt là với đàn ba con gái, mình đừng có tiếp rước trong lúc tôi đi vắng mất mà mang tiếng.

— Mình khéo lo quá, hễ đau thì lo uống thuốc hơi nào mà nghĩ việc bao đồng. Tôi nói cho mình biết tôi không hơi gạt thầm làm việc gì khuất lấp mình mà hổng mình đâu.

Sáng hôm sau thầy 2 vợ chồng bà Ban biện Đề xa con Hương đặng đề dắc ra dồn xe đon Bạc liêu lên đặng đi Saigon. Đến trưa nhơn ngày thứ tư bà Nhành cũng lên xe đon sang không ai biết [illegible].

[illegible] vợ chồng thầy [illegible] Đề đến Long hải mướn [illegible] hương hàng nhà sắp [illegible] cho ở đến 9 giờ tối [illegible].

Thầy ban dọn ở lại hai bà người ma con sắc thuốc hơn cho con sơn hà bà không chịu biểu thầy cho tôn đề lại, rồi phải mau mau về đặng coi sóc việc nhà, vì bà nhà không ai nên thầy bà vô nhà nghe lời mà mất coi hơn hữ đường nhà thầy đặc chi lắm vậy.

Sang ngày thứ bảy bà ban biện người đang mình có hơi mệt nên bà nằm dài không dậy, chỉ nhà hàng mới bà ăn cơm, hướng gió tâm biển, bà cũng không đi, bà nằm riết đến chiều biểu con Hương sắm sửa mà về vì trong mình bà khó chịu lắm. Bà cậy chỉ nhà hàng mướn cho bà một cái xe, bà về nội đêm ấy cho tôi nhà mà nghỉ, vì bà không thích không khí ở Long hải chút nào.

Cách lối 2 ngày sau có một cái xe hơi còn mới có thầy ban biện Đề và cô ba Nhành cả hai ăn bận đàng hoàng ấm, và trên xe có chở 1 ít cây và nhiều đồ vật hức xem ra giống như xe ở Lục tỉnh lên Saigon mua đồ về ăn Tết vậy. Trên xe lại thấy cô ba Nhành nghiêng dầu vào ngực thầy ban biện lại nói nhỏ nhỏ rằng: « Cha mình tánh hướng quá không biết cô em chuyện hay không nên thì thôi sợ rồi chỉ về chu vi cho hay ra ghen tương dây thì khó lòng lắm.

Mình đừng có sợ gì hết. Tôi là chủ nhà, tôi muốn làm gì lại không được, đều việc vợ chồng tôi muốn cho em thuận phần tôi với mình cho rõ ràng mình cách, nên tôi mới dinh mua. Đó về chỉ nhà dọn và cũng tế ông bà, và mọi anh em bà con lối xóm sắm đúp rước luôn chánh lục-bộ làm bàn thờ bực nhứt rồi thành hôn lễ mà [illegible] ngày tốt ngày.

Xong các việc, rồi [illegible] với ở nhà [illegible] nói thì thôi, tha như cũng [illegible] nó dâu dám cãi tôi mà mình sợ.

— Nếu được như lời ông nói thì tôi có phước lắm. Trăm việc nhờ ông.

Bà Ban biện với con Hương lúc nầy ở trong cái phòng trên lầu con mấy đứa trẻ. Ở làm công thì về nhà nghỉ hơn ba ngày rồi. Bà đương nóng với con Hương phải cầm quạt mà quạt hơi cho bà, thành ra xe hơi về đến nhà thầy Ban cho kêu mấy đứa ở tựa lại hướng đồng đang đặt lăng xăng, lại sai một đứa đi ra chợ kêu đầu bếp Quảng-đông về nấu, hồi lâm cơm chưa 9 giờ tối phải rời đặng cùng ông bà một mâm cơm rồi

Bề trái cái đời của

Charlie Chaplin

(tiếp theo)

Tôi mới biểu họ cho tôi mượn một bộ đồ và đem cho tôi một con ngựa chạy cho hay.

Người ta đem đồ của quận-công cho tôi vậy. Tôi thì nhỏ nên mặc vào nó rộng xùng-xình. Nên tôi cần tôn thì lại ra phải bỏ bớt nửa tôi mới mặc vừa bộ đồ sắn của quận-công. Nói một cái kết nó rộng đến đổi tôi đội nó sụp xuống khỏi hai cái tai và xếp cái tai lại làm hai thì biết.

Tôi vừa thót lên lưng thì con ngựa liền chạy mà không khác nào đạn sáng đi. Tôi rán đeo cứng trên yên ngựa. Sau lưng tôi thì một vị công chúa có tuổi gõ-gác người nước Pháp chạy theo.

Mỗi khi tôi quay lại cầu cứu nơi người thì người chỉ cười mà không nói gì hết.

Chaplin thuật lại ra bổ tích xem không khác nào mình được trong thấy rõ-ràng lắm đó. Ông lớn ngựa nhảy vọt rồi cái kết sụp đặp con mất làm tôi tức cười lộn ruột.

Ông tiếp:

— Tôi trường là người ta sắn, tôi chớ nao phải sắn chân. Tôi ôm cổ ngựa cứng ngắt và co quinh trong lòng lúc con ngựa nó sẩy và ruợt theo con chúa. Bên chúng tôi bước xuống lưng ngựa thì cũng tôi nó đuổi rồi không cần nhỏ thân mình tôi nữa. Cô ba luận là tôi ngồi không được cho đến ăn cơm cũng phải đứng.

Tôi cười đến đổi chảy nước mắt. Tôi đã khuya, tôi từ giã ra về Charlie có cầm tôi lại, nhưng không được.

YM (thuật)

ĐỜI MỚI !
NGƯỜI MỚI !
Vạn vật điều thay cũ đổi mới

HỞI ANH EM CHỊ EM,
TỪ NAY HÃY DÙNG

DẦU BÁ-CHỨNG
VÕ-ĐÌNH-DẦN

(Ve lớn, dầu nhiều, bán chỉ đúng phương pháp)

CHỦ TRỊ :

1° Cảm trạo bốn mùa nghẹt mũi long óc, nhức đầu, đau gân, Sôi ruột sinh hụng.
2° Trúng thử thấp nhiệt, ấu tả liêng miêng ăn uống không tiêu, no hơi ức ngực.
3° Phong bối đau họng, nhức răng sưng hàm đau cổ nghẹ, đàm hơi thở bế tắt.
4° Đi đầu say sóng, đi xe nhức đầu, sản hậu trúng phong bất tỉnh nhơn sự.
5° Ghẻ hớm, ghẻ ngứa, thũng độc, thương tích, sưng thịt, nhức gân, mày đai, nổi mụn.
6°, 7°, 8°, v.v... còn nhiều chứng khác không thể kể hết.....

(*Có bán khắp nơi*)

0$20
1 VE

BÀO CHẾ TẠI :
VÕ-ĐÌNH-DẦN
ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
(*sáng lập năm 1921*)
323 RUE DES MARINS -:- CHOLON
TIỆN NGÀNH : *118 rue d'ESPAGNE*
SAIGON

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

Sữa bổ nhân xanh bảo hiệu và ngon nhất.
Đầu giá được chịu cho nhà máy trong 1933, cho các đại học-đường, nhà bảo-sanh, nhà thương con nít, nhà phước-thiện. Các tiệm lớn toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FRÉXOR
2 rue MAC-MAHON / 43 Quai de BELGIQUE tél. 233

«THÁI-BÌNH HỌC HIỆU»
10 bis et 12 RUE DE VERDUN — SAIGON

Lễ 14 Juillet 1934 này, Bổn trường không bãi nghỉ lâu như các trường khác, ngủ hai ngày mà thôi, ngày 13 và 14 Juillet.

Kể từ bữa thứ hai, 16 Juillet, Bổn-trường nhận lãnh học trò gái và trai trương Nhà nước, trong lúc bãi nghỉ hai tháng. Trong khoản hai tháng đó, Bổn trường dạy riêng Pháp-Văn và Pháp-Toán.

Lãnh dạy từ lớp Đồng Ấu (Cours Enfantin) tới Lớp nhứt Sơ-học (Cours Supérieur)

Xin địa chỉ trước, vì học trò Bổn-trường được phép thâu, cấp số định.

Mỗi điều-lệ Bổn trường có giá tiền học mỗi lớp.

Le Directeur de l'école
HUỲNH-CÔNG-PHÁT

CHỚP BÓNG VÀ KỊCH

(*Tiếp theo*)

Phim đương chớp tại rạp San-Tai-Luk (CHOLON)

« Coi chừng nước sơn »

(*Prenez garde à la peinture*)

Trong một cái thành nhỏ ở xứ Provence quan trong-y Garadin cùng vợ và hai bức tiểu thơ lộng hưởng thú thanh nhàn, hằng đêm qua kia có một bọn đàn tranh cùng sơn thủy đến nhà thổi những tâm hoa cảnh của ông Maurier, là nhà thơ về đã được nổi danh sau khi qua vãn, mới trầm trồ khen ngợi làm cho trong-y Garadin lấy làm tức ví trước đó chẳng biết tài của một tay thợ tiếng tăm lừng lẫy. Từ ngày đó đến sau, những anh thợ vẽ đều là bạn quí của trong-y Garadin làm cho người phục tài đến đổi ông thượng gia con gái là nàng Amélie cho hoạ-sư Léon Bouquet, đệ tử của ông Maurier.

Phim chớp thứ bảy tới tại rạp San Tai Luk

« Trận bão trên núi tuyết »

(*Tempête sur le Mont-Blanc*)

Trong lúc mùa hạ những tô-ảo bên Pháp thường hay thuật những chuyện rủi ro xảy ra cho những tay du-lịch bạo gan leo lên núi Mont-blanc bị mây ngăn bão lo sợ tới cấp kỳ chẳng sao tránh được.

« Trận bão trên núi tuyết » là một chuyện thiệt chụp làm phim-ảnh có ý-tế cho ta xem thấy cái sức của loài người chống cự với giông tố ; người ta còn mục-kích được một chuyện rất thương tâm do ông tân-sĩ Arnold Franck ra công sắp đặt.

Các nhà chụp ảnh và các tay tài-tử đều có gan mạo hiểm đến chốn núi non trên miệng những đi vực sâu, dưới dam giông tố, mưa lớn tuyết xuống mịch trời lất lở đá tan mà đồng trở làm thành một bộ phim khiến ta xem phải hồi hộp lo sợ cho một nhà thông thái một mình ra sức chống cự với giông tố ào ào.

Phi-công Thorel bị cô tiếp sức làm thành bộ phim nầy hưởng bay luyện trên chót núi Mont Blanc) và đâu trên mấy hòn tuyết trắng ngần một cách rất dễ dàng dường như ở trên sân bằng thẳng.

Trung-Bình

Phim chớp tuần tới tại rạp Majestic (Saigon)

« Hy-vọng của cô Baby » (Baby)

Baby là tên một cô gái tóc hoét-hoét, tuổi vừa hai chánh mà lại có một cái hy-vọng là thường làm đào khêu-nhi trong Music-Hall. Sự rất khiến cho cô sanh nhằm nhà quí tộc De Bretigny nên cái trong lai của cô phải cho đẹp đẽ vẻ khéo mọi đều. Theo ý của thân phụ muốn, cô phải sang nước Anh du học vô một cái trường, tư bề kính cẩn mà nhờ ơn giáo dục.

Suzanne Bienfait là một cô gái tóc đen mà đến mười lăm tuổi xuân thì cô cái chí hướng lạ lùng về khoa học. Nhưng mà hỡi ôi ! cô là con gái của một nhà tài-tử trong mấy nơi khêu-vũ cho nên gia quyến của cô muốn cho cô phải noi theo nghề ấy mà học tập. Phụ thân cô có ý muốn cho cô sang nước Anh vô trường khêu-vũ Singing-Babies mà học tập cho rành đi nghề.

Trên đời các cô gái thường ham muốn những chuyện viển vông nhưng mà cái số phận cay-nghiệt thường hay phá-huấy những điều mơ ước ấy. Hai cô chẳng dám nghịch mạng sinh đường nên cùng nhau dẫn đi dưới tay, cùng nhau than thân trách phận.

Trong lúc cùng nhau trẩy sang xứ lạ Baby và Suzanne bàn tính cùng nhau trao trác dâng cho tại lòng mơ ước Suzanne thì vô trong một cái « nữ học đường » rất nên sang trọng còn Baby thì lấy làm thôi chí thấy nơi trường có trở chẳng có vẻ chi ăn cần nơm nớt.

Sau khi những chuyện xảy ra rất tức cười, cô Baby trở về Paris lại có dẫn thêm một khêu-nhi Singing-Babies ra đến tại tỉnh hành làm cho cùng chẳng trầm trồ khen ngợi.

Cái chuyện lộn xộn ấy sau hết ở lem cho mọi người đều được vui vẻ rất cuộc ta sẽ thấy hai làm lễ hôn nhơn người phần tính đẹp.

Tăng-hữu-Lợi

Điển sử của anh kép ALBERT PRÉJEAN

Anh Albert Préjean sanh đẻ at Paris, mồi tại Đức ở Cloyer ông vừng Karset-ở thường cho nương với bà cho tới lúc nên 6 tuổi ; Cha mẹ của anh ta là Albert Préjean, chuyên nghề hương mãi thuyền. Lấy làm bực đối cô một đứa con khó chịu ... mới ... cho ba ... ta bão bọc. Bà đề cho chẩn trông rừng chơi dỡn, lận lội dưới sông, leo trèo trên ngọn cây làm môn quần rach áo nhưng mà mấy cái cách chơi đùa dồn đủ Albert cho anh ta thích tập đi máy bay cách lí năm sau.

Cũng như mấy anh kép khác anh Albert Préjean ưa điển kịch cho các bạn xem ; nhưng mà khác hẳng với anh Charles Boyer cùng anh Pierre Richard-Will thường hát cho người ta xem thì, anh Albert Préjean dùng cái tài của mình mà kiếm tiền ; một xu mỗi người. Với tiền ấy anh ta mua đồ nghề để đi cầu cá và khi nào anh em bạn có mượn cần bay hà thì anh ta thì anh ta vui lòng dưa cho lập tức, mà nhứt là kẻ nào ưa đem tiền đến cho anh ta đặng xem hát.

Đúng 6 tuổi, cha mẹ mới đem anh ta về đặng gởi vô trường nhưng mà anh ta thường lo học đặng tập leo trèo. Người ta bắt anh ta lại, phạt anh ta rất nặng, nhưng mà anh ta chẳng khi nào bỏ thói cũ đặng. Học như vậy tới lúc 14 tuổi, biết tại làm sao anh ta đậu ; các thầy dạy anh ta học cũng chẳng rõ cớ chi hết...

Phụ thân của anh ta có quen với những nhà tư bản nên người bản thân đem Albert giúp việc trong ngân-hàng. Như vậy thì cho anh ta biết đi nữa một thứ tiếng ngoại-quốc ; anh ta phải đến đại học Fribong-en-Brisgau mà học tiếng Đức. Trong một năm anh ta chẳng biết chi rán nhưng mà các bạn học thấy tánh tình anh ta vui-vẻ, ưa làm những chuyện khôi hài mới học tiếng Phápđặng hầu nhưng lời nói giễu cợt của anh ta.

Trong lúc đó cha mẹ anh ta đổi nhà đến ở tại làng La Varenne. Khi Albert ở Đức trở về phụ thân mới cho anh ta vô trường thương mãi. Học được hai năm anh ta chẳng có ý chí lạ hơn là làm nghề chi cũng được trừ ra sự vô ngân hàng.

Ở tới làng La Varenne có một cái hội của các tay tài tử kêu là « Sébria. Albert Préjean được thì-ân hạ hoàng nghinh nơi ấy làm mà anh ta thường nhảy anh kép Dranour là người mà anh ta phục tài hơn hết. Vừa lúc đó thì chiến tranh phần khởi nên Albert mới tình nguyện vô đạo binh « hào thủ. Sau khi bị bịnh một lần thứ nhứt, Albert mới xin qua đi Vông-không

Anh ta cũng được công trận chiến nên có đủ thứ khuê bài nào là long-lộ-tinh, khuê-bài hiến sĩ...

(*Còn tiếp*)

Tăng-hữu-Lợi

Người biết thì chỉ dùng Savon Việt-Nam

CÔNG - TY
Forvil và Docteur Pierre

Đủ thứ dầu thơm
— : Phấn : —
Savon rửa mặt
Nước súc miệng
Savon đánh răng
KHẮP CÁC NƠI ĐỀU CÓ BÁN LẺ
Đại-lý độc quyền
INDOCHINE IMPORT. C. HUCHET
40-46 Rue Pellerin -:- SAIGON

Đồ-như-Liên
91 rue d'Espagne 91
SAIGON
Làm biểu hiệu
Bảng vàng, bạc, thau
Trử bản, kim-tiên, kim-khánh, à đồ phụ tùng, huy-chương.

CHỈ CÓ THUỐC PHONG TÍNH
HIỆU **ÔNG TIÊN**
DAM LÀM CAM ĐOAN

Như tìm la, cối khí, sang độc, đương mai, đau lâu, qui ngôi đăng ham dùng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hạ cả đời sẽ sau. Nhưng thuốc ấy có chất độc, uống không đám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng sưng nướu cạn nuốt vào theo bao tử rồi thì ắt mầm công phá bịnh nhơn đã đến, rồi thì mạnh liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng lũ thác khạp làm công chuyện mới dầu cho mạnh thế nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm hành bịnh nhơn nong nóng lành lanh, tay chơn nhức mỏi đau xương sống, đau thốt ngang lưng đau rang nơi ngực đường đại bón đường tiểu có chất mủ cũng làm như sơi chỉ hoặc muốn 10 lần 8 đầu thì ít. Lâu ngày hai cho tánh mạng mang khổ cho thể nhi. Đồng-bào ai lỡ đau nhằm mấy chứng bịnh trên đây, mới phải hay là đau lâu năm nặng hay nhẹ thế mấy đùng thuốc

SƯU ĐỘC BẤT ỨNG HOÀN
CỦA HIỆU THUỐC
ÔNG TIÊN

Trong lúc ngồi sẽ thấy rỏ tài thuốc lũng thì gốc độc ra dức tuyệt khỏi trừ cũng không hại sanh đực không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Mỗi hộp 1$50 uống năm ngày.

Có bán lẻ các nơi đại-lý thuốc ÔNG TIÊN ở xa gởi lãnh hóa giao ngân đi !

Nhà thuốc ÔNG TIÊN.
Annam Dược Phòng
64-66 rue P. Blanchy poste 1 ...
PHÒNG HUẤN — SAIGON

Mỗi lần uống 0$05 mà trẻ em khỏi bịnh

Thời nhiệt tiêu ban tán

Con nít nóng mê mang vì vẫn uống vào mất liền, có ban 1 lần hết, không phải uống mất rồi nóng trở lại như thuốc khác.

Giá mỗi chai uống 2 lần : 0$10
Khi mát rồi mà còn đổ mồ hôi đầu, bẫn thẫn ăn uống xâm tiêu hoặc gốc ban trong mình chưa dứt thì cho uống BÁO-NHI ĐƠN mỗi chai 0$10 uống 2 lần. Các nhà bán thuốc Annam đều có bán.

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG
Chủ nhơn Y học sĩ Võ văn Vân tân chế THỦ ĐẠU MỘT

GIA BỬU ĐƯỜNG
DƯỢC PHÒNG
Rue de CÂY MAI N° 189
CHOLON

Thần hiệu Lập chí
PHÁT LÁNH HOÀN
và Tiêu Ban
THỜI NHIỆT TÁN

Là những thuốc chuyên trị bịnh Sốt rét, Ban cua, Trái rạ, Nóng lạnh, Cảm mạo, Thương hàng, Nhức đầu, Đau họng, Miệng khô, Lưỡi đắng.

Những bịnh kể trên đây nếu đang hai thứ thuốc nầy, trong ý dụ tài sẽ thấy hiệu nghiệm.

Xin nhìn cho kỹ nhãn ông Ông mới khỏi lầm thuốc giả

Có gởi bán cùng Lục tỉnh

Báo tin lạ !!!

Gần đây công chúng Saigon, Tânđịnh, Phunhuận, Dakao, Gindinh, Gòvấp v.v... đã lấy làm sôi nổi một tin rất là vừa may mắn . . .

Chúng ta đã nghe ở tại số nhà 44 đường Vassoigne bên hông chợ Tânđịnh, nhà đoàn-học NGUYỄN-HỮU là một người thanh niên tân học, lý luận theo khoa học, đoán trước nhiều sự đã qua sẽ tới, và hiện tại đã được nhiều người quanh đây công nhận là đúng

Vậy ai phải mắc vào hoàn cảnh bối rối, bước đường lam ăn khó giải quyết trong đời, thì hãy tìm đến nhà đoàn-học NGUYỄN-HỮU, ta sẽ lấy lẽ thời chỉ vững lòng trong cuộc làm ăn ta, và cũng mừng cho Việt-Nam ta đã tìm ra một khoa học mới vậy

Hai món quí nhứt
MỖI NHÀ NÊU CÓ HAI MÓN NÀY, THÌ KHỎI ĐẾN THẦY THUỐC

Mỗi người đều có hai thứ bịnh. Bịnh ngoài da và bịnh trong ruột. Nếu biết phương pháp trị thì con người được mạnh khoẻ luôn luôn. Chứng bịnh trong ruột thì không phương thuốc nào hay hơn là thuốc TIÊU-XÔ hiệu Nhành Mai. Thuốc có tài rửa ruột sạch cả côn trùng, lợi kiêm và đàm độc đều bị tống lối ra cả. Dùng thuốc nầy thường tới cảm chắc không xảy ra bịnh chi.

Còn các chứng bịnh ngoài da, thì ít thuốc nào hay hơn thuốc thuốc dán hiệu (Con Rắn) Hai món thuốc nầy có gởi bán khắp cả Đông-Pháp Saigon nơi tiệm có NGUYỄN-THỊ-KÍNH chợ mới và các gare xe điện có bán. Mua sỉ lời nhiều xin do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG boite postale N° 63 Saigon

Thuốc X3 giá mỗi gói 0$15
Thuốc dán nhỏ giá mỗi hộp 0$12

Thuốc nóng lạnh đệ nhứt hay
(THUỐC CÀN KHÔN TÁN)

Ai mới bị cảm nên nhứt đầu nóng lạnh hoặc nóng như lửa đốt tay chơn rẻ riệt đau xương sống, đau xóc hông no hơi sinh bụng ói mửa ho hen miệng đắng lưỡi khô, hay khác nước không có mồ hôi, mình mẩy nổi những đốm vàng thì hãy mau mau uống thuốc tán nầy vô một trong vài giờ thì thấy mình mẩy nhẹ nhàn phong tà tuất ra ngoài hết. Sự linh-nghiệm thì phi thường Có bán trăng và ban đỏ thì mỗi trở ra cùng mình và mấy đốm vàng cũng tan mất

Ấy là một thứ Tiên-đơn mới ra đời đăng cứu dân độ thế. Có gởi bán khắp cả Đông-Pháp Saigon có trữ bán nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính chợ mới, và các gare xe điện. Mua sỉ lời nhiều xin do nơi Nguyễn-v-Lượng boite postale N. 63 Saigon

Giá mỗi gói 0$12

Xuất vốn 10$ mà lời được 5$ mỗi tháng

Đã có trên 300 nhà buôn ở khắp cả Đông-Pháp, từ thôn-quê đến thành-thị, đâu đâu cũng có. Như tiệm hớt tóc tiệm thuốc hắc tiệm chấp phó hoặc một cửa phố thường cũng được, chỉ xuất vốn một lần đầu 10$ mua các mẫu thuốc nầy về bán lại, mỗi tháng ròi không dưới 5$. Như tiệm có Nguyễn-thị Kính gốc chợ mới Saigon, bán thuốc nầy lời trên 60$ mỗi tháng, vì thuốc bán chạy lắm. Bổn hiệu bảo chế thuốc có đủ phép của chánh phủ cho, có mấy món thuốc rất hay, kể dưới đây ; Thuốc ban (chỉ linh tán) giá mỗi rổi 0$12. Thuốc nhỏ hiệu Nhành-mai giá 0$15. Thuốc ho (Bát Bửu) giá 0$10. Thuốc dán hiệu con rắn hộp nhỏ giá 0$12. Thuốc nóng lạnh (Càn khôn tán) giá 0$12 Thuốc bổ (Tế thế hoàn) mỗi ve 0$50 Thuốc điều kinh hoàn, mỗi ve 0$50 v. v. Một món hàng bán rất chạy và lời nhiều các nhà buôn bỏ qua rất uổng. Nếu bán không hết, trả lại, bổn hiệu hoàn ; số tiền mua. Xin do nơi :

Nguyễn-Văn-Lượng
Boite postale N° 63 — SAIGON

Cứu được muôn ngàn trẻ nhỏ

Khắp Đông Pháp từ Nam chí Bắc trước cửa nhiều nhà buôn, và các tiệm thuốc qui ngài thường thấy treo bản nhỏ (carton) đề chữ THUỐC BÁN (chỉ linh tán) (giá 0$12) là một thứ thuốc đề nhứt hay qui nhứt cho trẻ em đã cứu được muôn ngàn trẻ nhỏ có bịnh ban nóng lạnh, sổ mũi mình ốm mắt sâu, đỏ mồ hôi trăng từ đứ buồn bã, hay khóc đêm. Thuốc nầy hết sức hay, gia truyền nhiều đời. Nhà bảo-chế chỉ nhờ một món thuốc nầy làm nên sự-nghiệp. Bịnh nặng lắm dùng trong ba gói thì hết bịnh, bịnh nhẹ dùng nội một gói cũng đủ hết. Khắp cả Đông-Pháp có hơn 300 nhà đại-lý bán thuốc nầy, các gare xe điện có bán. Saigon có trữ bán nơi tiệm cô Nguyễn-thị Kính chợ mới Saigon. Mua sỉ lời ; nhiều xin do nơi Nguyễn-văn-Lượng boite postale N. 63 Saigon.

Giá mỗi gói 0$12

MUA CULA THIỆT NGUYỄN-VĂN-TRI MỚI CHẮC ĐƯỢC THỨ THIỆT

PHIÊN NHÓM ĐẠI-HÌNH NGÀ Y 26 JUILLET

Gian lận tiền bạc của một nhà băng — Say rượu chém chết người

Ngân hàng Nam Đông-dương

Ngày 14 Mars 1933, ông tổng-lý nhà bằng Nam Đông - dương (*Crédit Sud Indochinois*) là Langlet có gởi đơn ra tòa công sứ kiện tên Ngô-xuân-Cảnh kêu là hai Lâu về việc gian lận tiền bạc và giấy tờ thương-mãi.

Theo lá đơn ấy, thì Ngô-xuân-Cảnh ở Đông-giang (Trung-kỳ) bị cáo về tội giả-mạo chữ nhà băng, ký tên, dùng giấy giả và lạm dụng lòng tin cậy có tang chứng.

Đơn ấy nói Hai Lâu thâu tiền, rồi gian lận luôn và lấy giấy tờ thương-mãi, tính ra 10.500p.

Ông chủ ngân hàng đó, có kể rõ những giấy tờ gì, số tiền bao nhiêu và nói Cảnh tức là Hai Lâu ăn lương mỗi tháng 30p. Cảnh đóng tiền kê-chưn 20.000p. để vừa làm mại-bản và đi thâu tiền.

Thế ruộng đất cho nhà băng 40 000$

Ba tòa, Ngô-xuân-Cảnh không cãi, không nói gì hào chữa cho mình nói. Cảnh đầu có nói gì, cũng là vô ích.

Chỉ có khoản Langlet nói thế-chưn 20.000 p. là Cảnh cái lại, nói 40.000 p. và không có lãnh lương mỗi tháng 30 p. chỉ là ăn tiền huê hồng thôi, vì làm mại-bản, có thế chưn.

Cảnh người lùn, có râu cằm, mép lún-phún, độ 40 tuổi.

Tiên cáo đòi một đồng bạc thiệt hại

Bày giờ trạng-sư của tiên cáo phụng ra không nói về việc hình nhiều, chỉ buộc về khoản Cảnh gian lận tiền bạc, lạm dụng lòng tin cậy thôi.

Đoạn xin toà dạy bị cáo thường cho 1 đồng thiệt hại.

Chưởng-lý Léger buộc tội

Ông Léger không nói nhiều về khoản tiền cáo đòi bồi thường. Phận sự của ông ở toà đại-hình là xét tội hình của bị cáo mà thôi.

Tuy bên tiên cáo có nói lỗ một khoản chỗ tội của Cảnh, không thể dung được. Dầu cho Cảnh lấy tiền để bù vào cuộc thương-mãi của mình chỗ vẫn làm thiệt hại cho nhà bằng ở Phan-thiết.

Ông xin tòa có chỗ trước-ngọ giảm-khinh, thì cũng nên cân tội phạt cho xứng đáng, để răng kẻ khác.

Đây không phải là tội hình

Cứ như trên, thì trách nhiệm của trạng-sư bào-chữa cho tiên-cáo vẫn nặng nề lắm. Vì bằng cớ dũ, tang-chứng đành - rõ ràng, bị-cáo là kẻ giúp việc cho nhà băng, mà gian-lận, giả-mạo, lạm dụng lòng tin cậy, « ba xôi nhồi một chỗ » chạy chỗ ngã nào ?

Ông Trịnh-đình-Thảo lãnh phần biện-hộ cho Ngô-xuân-Cảnh.

Trước hết, ông lo bác lẽ của Langlet (ông chủ *Crédit Sud Indochinois*) nói Ngô-Xuân Cảnh tổng-sự có ăn lương tháng. Ông nói lẽ đó không thể nhận được. Vì một viên mại-bản (*comprادore*) có đóng tiền vô nhà bằng, ấy 40.000$ mà đi ăn lương mỗi tháng 30$ hay sao ? Nếu mỗi tháng, phần Cảnh xài lối 30$ ấy, là tiền sở-phí đi lại làm công việc mà thôi, chớ Cảnh vẫn là mại-bản ăn tiền huê hồng.

Mại-bản ăn tiền huê-hồng của nhà nào, không phải giúp việc thiệt-thọ cho nhà ấy.

Đền khoản buộc Cảnh giả chữ nhà bằng, lạm dụng lòng tin-cậy càng là không đúng hơn. Vì Ngô-xuân-Cảnh lãm mại-bản, đóng tiền thế-chưn nhiều, thì phải chịu trách nhậm về những sổ tiền người ta vay mượn của ngân - hàng. Nếu người ta không trả, Cảnh phải trả. Vậy thì Cảnh có quyền ký tên vào giấy đi đòi tiền, thế là tự nhiên lắm. Vì tiền ấy không có, thì nhà bằng chỉ trừ tiền thế-chưn kia, có thiệt-hại gì đâu.

Nói Cảnh lạm-dụng lòng tin cậy, giả mạo để gian lận, thì ai bị thiệt-hại đâu ? Không có. Không có mà khép vào tội hình chẳng là quá lắm sao.

Trạng-sư Thảo bày bác những lẽ ấy rồi, xin tòa cân-nhắc cho kỹ, rồi đưa vụ nầy trở lại tòa-hộ. Vì những giấy tờ gọi là giấy tờ thương-mãi đó, sự thiệt là giấy nợ không thôi.

Đoạn nầy hai ông chưởng - lý Leger và trạng-sư Thảo cãi nhau, hình như tòa cũng rõ lắm, nên nói với ông Leger rằng để xét lại sẽ hay.

Tuyên-án

Tòa lui vô trong tuyên-bố rằng Ngô-xuân-Cảnh bị-cáo về tội gian thường (*détournements simples*) chỗ không buộc vào tội kỷ tên giả mạo, lạm dụng lòng tin cậy.

Tòa tuyên-bố phạt Cảnh 3 năm tù, 1000 quan tiền phạt, và bồi tiên cáo một đồng thiệt hại.

* * *

Người say rượu chém chết người uống rượu say

Bữa 2 Mars 1934, tại An-lộc-thôn (Giadinh) có tiếng la làng gần quán Lương-thị-Nguyệt. Làng xóm chạy tới, thì thấy trong đường hẻm gần quán đó, tên cựu linh pháo thủ Điệp-văn-Khéo bị vít nằm đó. Hỏi Khéo, Khéo nói bị Nguyễn-văn-Cao đè cho em nó là Nguyễn-văn-Bông chém.

Chỡ Khéo đi nhà thương Giadinh, dọc đường thì Khéo chết.

Bắt Nguyễn-văn-Bông, Bông khai rằng hồi 4 giờ chiều hồ mày uống rượu với Khéo ở quán Lương-thị-Nguyệt. Xong rồi, mỗi đàng đi mỗi ngã. Độ 5 giờ rưỡi thì Bông ăn cơm ở nhà Lê-văn-Chúc. Giây lát, Kheo lại tới thầy có Bông, thì mắng rằng : «Cho thằng Bông ăn uống, cho chó ăn còn hơn».

Vì câu nầy, mà Bông và Kheo gây nhau, Chúc đuổi cả hai ra, ra ngoài Khéo đánh Bông một thói, Bông nổi nóng lấy con dao xếp rượt theo. Khéo tới gần quán Thị Nguyệt thì bị Bông theo kịp, cả hai đánh lộn. Em của Khéo là Bảy ra bình, cả hai đều bị Bông chém có vít.

Ba tòa, Bảy nói Cao dẹ Kheo cho Bông chém, và nghi cho bông ganh về việc bán cát. Vì bà anh em là có cậu, còn Cao nói lại cang bị Bảy vật bể hoàng chạy đi. Vì Cao giả.

Bông nói minh say, bị chửi, bị đánh nên giận mà đâm càng, và Khéo tới hai anh em. Chớ anh mình là Cao không có xen vào.

Tòa thẩm bằng Nguyễn-v-Cao, phạt Nguyễn-văn-Bông năm năm cấm cố.

* * *

Cái áo gói chứa giấy bạc giả

Vụ nầy, hôm qua chúng tôi đã thuật sơ rồi, nay xin nói tiếp cho rõ hơn.

Nguyên hôm 30 septembre 1933 tàu *Prosper* lại đây, có một tên Huế-kiều gọi là Trần-Châu.

Qua bữa 4 Octobre, Trần-Châu lại sở thương-chánh thâu đồ hành-lý ra, thì bị bắt. Vì trong va-li của Trần-Châu có một cái gói giấu 16 tấm giấy 20p. và một tấm giấy 5p. giả.

Trần-Châu đây tức là Lưu-Bình đã bị trục-xuất, vì không có đóng giấy thuế - thân Lưu-Bình hồi đó làm nghề cạo heo.

Lưu-Bình nói hồi tới Vũng-tàu, có lấm quen với một tên khách-trú, xưng là A-Hui. Anh nầy nói va-li mình chật, nên gởi cái gói cho Lưu-Bình cất giùm, rồi sau lấy lại. Chàng đề bừa xuống sở Đoan, A-Hui lấy đồ, ra đứng trước hàng rào, thì Lưu-Bình bị bắt ở trong, A-Hui chạy đi.

Lưu-Bình, có người chứng tên là Trần-Te. Trần-Te nói ở dưới tàu nghe A-Hui (là người mới làm quen) nói với Lưu - Bình rằng va-li tôi chật, tôi gởi cho anh cất.

Lưu-Bình nhận va-li của mình, đều chối, nói cái gói có giấy bạc giả trong đó không biết.

Quan chưởng-lý buộc tội rằng khập Đông-dương ngày nay bạc giả nhiều lắm. Vậy phải làm tội Lưu-Bình. Nhưng trang sư cũng Lưu-Bình cãi rằng không có bằng cớ gì buộc tội cho Lưu-Bình cả, Huống chi lúc xét ra bạc giả, linh đoan chỉ ra kêu tên A Hui, thì A-Hui đâu có ra, nhận tội lâm chi. Sao không lật mấy người Huế-kiều có mặt ở đó cho Lưu-Bình ?

Tòa xét cho không đủ bằng cớ buộc tội, tha bổng Lưu-Bình.

TIỀN HỌC SỤT 40%

Muốn cho bạn trẻ đều có thể theo học trong hồi eo hẹp, trường ECOLE CENTRALE DE COMMERCE" định sụt học-phí xuống 40 phần trăm, nghĩa là :

Mỗi thơn trước 8$00 bây giờ còn 5$00 thôi.

Xin nói đeu chi thêm, xin vị [illegible] :

TRẦN MẠNH-NHÂN
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
67 Rue [illegible] Gia-định
SAIGON

Người Annam độc ác với người Annam

(*Tiếp theo trương nhứt*)

với tôi tớ cho có chút nhơn-đạo như người ở nước văn-minh, hồng khỏi mang tiếng là giả-man mọi rợ vậy ?

Ở đời, có kẻ giầu người ở nghèo, kẻ giầu thì được ăn trên ngồi trước, làm chủ lâm ông, còn người ở nghèo thì ăn chót ngồi sau, làm tay sai, ở dày tớ ; hai hạng người nầy có khác nhau thì chỉ khác địa-vị mà thôi, chớ nhẫm lại, ai cũng là người, cũng mau đỏ đầu đen, cũng có trí-não, cũng biết đau đớn, cũng đầu đội trời chưn đạp đất như vậy.

Chỉ vì mang chữ nghèo mà hạng dưới phải đem thân đi dọ cho hàng trên, phải chịu trăm đang ngăn cay, phải ăn cơm thừa cả cặn, phải quật - hạ đủ điều, chớ có phải vì khác giống khác loài đâu mà phần đông người mình bạc-đãi họ đến thế ?

Tôi nhẫm trong thiên hạ, trừ ra những giống người còn dã man mọi rợ, như giống người trên núi trong nước ta, giống mọi bên châu Phi, ăn lông ở lỗ, không biết van minh là gì, thì không còn người nước nào ở vào thời đại nầy, mà còn đối đãi với tôi tớ cùng một giống một nòi mà tàn ác như người nước ta vậy.

Vậy tôi mong sao kẻ cầm quyền cai-trị dân nên nghĩ đến dân người ở hạ tiện nầy, lấy công - lý cho chỉ họ, mỗi khi họ bị chủ nhà đánh đập, hà hiếp ; hay là sắp một cách vô nhơn đạo ; trước trị một cách thẳng tay, những ai là người ở tiền ỷ của hiếp đáp tôi tớ ; đối đãi với người ở đúng ở theo cách dã man ; và mong sao đồng bào ta là người Annam nên nghĩ rằng đầu mình giầu có đến đâu, sang trọng cách nầy, mình cũng phải nhớ bên tôi tớ nhỏ nhoi nầy.

Vì : nếu không có họ thì ai làm công kia việc nọ cho mình, đang mình ngồi không, ăn bậy bạt chước người Âu Mỹ, đối đãi với tôi tớ có nhơn - đạo, biết thương chúng nó là người ?, tuy nhỏ nhoi, nhưng cũng là đồng-bào của mình, chớ chúng nó nhờ.

Tục ngữ ta có câu « đay tớ xét cũng, vợ chồng xét nghĩa », vậy người mình nên lấy câu nầy làm chuẩn-đích, để công cán kẻ tôi tớ ; thực khuya dậy sớm, làm việc nhọc nhằn, mà chăm chước, dung thả chúng nó, vì sợ ý hay vì lỡ tay, làm hư hại việc chi của mình.

Ai mua sổ Quốc-gia Pháp - quốc nên biết

Những người nào trong tháng Mai 1934, có đến kho bạc đóng tiền mua sổ Quốc-gia bên Pháp, thì nay hãy đem biên lai tới kho bạc (Guichet 12) mà đổi lấy giấy sổ về.

XIN ĐỘC GIẢ Ở TRAVINH LƯU Ý

Kể từ ngày nay, bổn-báo phái-viên là M. Dương-văn-Thâng đi thâu tiền cho *Tribune Indochinoise* và *Đuốc nhà-Nam*, trong hạt Travinh.

Vậy xin cho qui độc - giả hay trước, và mong rằng qui ngài sớm sẵng cho, bổn báo lấy làm thảm cảm. **Đuốc-Nhà-Nam Tribune Inhochinoise**

Ông Bửu-Cân diễn-thuyết tại nhà hội Khuyến-học

Hồi hôm trước một số thính giả chưng một trăm người ở. Ông Bửu-Cân tác giả quyển : *Hàn biệt thánh ngữ* nói về vấn đề : « Sự ích lợi và sự cần-thiết của Hán tự trong quốc-văn. »

Ông nói bằng tiếng Pháp cũng trôi chảy lắm. Đến gần 10 giờ mới giải tán.

Hỉ tín

Chẳng chi lạm cho tôi bân hoan tấc đó hằng mới tiếp đặng bông thiếp của ông và bà Lê-văn Tường Thương-nghiệp chủ Thừa - đức «Mytho cho hay đến ngày 18, 19 tháng sáu Annam nhằm ngày 29, 30 Juillet 1934 ông bà sẽ định đôi bạc cho con trai thứ tư là M. Lê hữu Lễ cùng ái nữ của ông và bà Ng. - kim-Ngọc cựu Xã-trưởng Hình-lợi (An hòa) và cô Nguyễn bị-Trác.

Vì tính thân qui-ẩn tôi xin ít hàng trên báo để mừng cho ông bà sớm gặp đầu hiền sau chúc cho hai vợ chồng em đặng tơ tóc bền giai, sắc cầm hảo hiệp.

Kính mừng

Võ - thành - Liên dịt
Minh Chánh
(*Mytho*)

Một đêm hát làm nghĩa

Tối thứ bảy 28 Juillet 1934 tại rạp hát Thanh-Xương đúng 8 giờ rưỡi tối, bà Phước - Long - Ban của Bửu Luông ở Vinhlong, sẽ diễn hưi thứ tuồng để giúp cho bà Bertre-Sadec.

Xuất dẫn :

SƠN HẬU THỞ NHỈ

Xuất sau

LOẠN TIỀN CHÂU TIÊN

Hưi xuất tuồng nầy thật hay, có lũ vai như : Hề, Lão, Đào - điền, tên từ đầu tới cuối gồm cả hi nộ ái, ố.

Lại thêm Hội có đặt một số tiền thưởng, nên đào kép sẽ trổ hết tài mình trước làm nghĩa giúp cho hội sau lấy tiếng luôn thể.

Hát tối hai giờ sáng, bữa ấy nhà toàn đồ mới sơm thủy sắp lắt khéo, chắc sẽ vừa mắt khán quan lắm.

Vậy kính mời qui ông qui bà bữa ấy thừa nhàn đến xem hát, trước mua vui, sau làm nghĩa.

GIÁ VÔ CỬA

Thượng hạng	0p.70
Hạng nhứt	0p.50
Hạng nhì	0p.30
Hạng ba	0p.15

Giá lúa và tin tàu

Giá lúa tại Cholon

NGÀY 25 JUILLET 1934

LÚA

(Mỗi tạ 68 kkilos)

Cocong	1.40	Omon	1.28
Bentre-Bairi	1.41	Cairang	1.28
Bentre	1.33	Tho Not	1.28
Mytho Tânan	1.33	Longxuyên	1.28
Cai Lay	1.30	Châudoc Blanee	1.16
Cai Be	1.32	— Rouge	1.06
Vinhlong	1.30	Tânchau	1.06
Bakê	1.32	Sadec-Blanc	1.27
Can Chong	1.32	— Rouge	1.07
Gang Long	1.32	**CAOMÊN**	
Travinh	1.32		
Baixau	1.36	Battambang	1.31
Bachiên	1.39	Banam	1.25
Bachgia	1.39	Soairiêng	
Phuoc-Long	1.39	Lon do	1.05

GẠO

(Mỗi tạ 60 kilos)

Gạo N° 1	25%	2.00
Gạo N° 2	40%	1.90
Tâm 1-2		1.63
Tâm 3-4		1.50
Cám trắng		0.85
Cám lức		0.50
Bao lúa ve		13.00
Bao gạo		19.50

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Athos	6 Août
Cap Padaran	3 Août
Ango	6 Août

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Entrecasteaux	28 Juillet

Ở Tàu về

Chenonceaux	3 Août
Yalou	9 Août

Singapore về

TÀU ĐI

Qua Pháp

Entrecasteaux	1er Août
Chenonceaux	5 Août

Ra Bắc và Trung-kỳ

Claude Chappe	7 Août
Cap Padaran	5 Août
Ango	8 Août

Qua Tàu

Artangnan	26 Juillet

Qua Singapore

G.G. Merlin	30 Juillet

TRƯỜNG

HUYNH-KHƯƠNG-NINH

61 RUE DARIÈS — SAIGON

Lời rao cần kiệp

Có lấm tiếng đồn quyên hoặc rằng : trường Huỳnh-khương Ninh sẽ đóng cửa kể từ kỳ tựu trường tới nhâm ngày 1er Août 1934.

Ấy là lời đồi đã trong sự cạnh tranh, đặng làm cho chạ mọ học sanh trường Huỳnh khương Ninh phải nghi ngại.

Trường HUYNH KHƯƠNG-NINH vẫn vẫn bền vững như xưa.

Trường chính đốn lại mới cách hoàn toàn.

Xin phụ huynh học sanh đừng nghi ngại đều chi. Cứ đem em châu đến học lại như thường.

Kính cáo

HUYNH - KHƯƠNG - NINH

N. B. — Kỳ tựu trường nầy Đốc trường tính giá rất nhẹ cho các học-sanh phải luân lưu nơi đó học lớp nầy năm rồi, mà muốn học lớp 6 trong internat 15$00, ở ngoài (externat 6$00).

Trong khi qui bà qui cô sanh sản, qui bà qui cô muốn được sức khoẻ mạnh, và sau khi sanh-sản rồi khỏi phải bịnh tê bại, và bịnh ho thì qui bà qui nên dùng :

NINH-KHÔN SANH-HÓA HOÀN

(*Là thuốc sổ lóng, và uống khi sanh trong tháng*)

Tại sao đàn bà, nhứt là trong tình quê khi sanh đẻ rồi thường bị bịnh tê-bại, và bịnh ho ?

Là vì trong lúc sanh đẻ không biết cách điều trị uống thuốc không nhằm, có nhiều phương thuốc phá huyết điều làm cho huyết điều rất nhiều thành ra thiếu máu mà sanh ra tê-bại ; có nhiều phương thuốc dán thiết uống vào cho khỏi nằm lâu làm cho khó huyết, khó tim phổi mà thành ra bịnh ho.

Tôi nhờ sự lịch trị, chuyên môn về khoa thai sẵn chế ra hoàn thuốc nầy để giúp cho hàng sản-phụ uống sổ lóng, và uống trong tháng, dưỡng máu mới, sinh máu xấu điều-hòa huyết mạch, trừng kiện tinh-thần. Khi sanh đẻ trong tháng đừng hoàn thuốc nầy kính huyết điều hòa. An đặng, trong minh khoẻ khoắn, sẩu đặng nhiều và không sanh ra bịnh chi khác và khi đầy tháng rồi đã mất tượi tốt, không bàng thang bàng thêu chưn đi không lần tin, sức lực cũng như người sanh đặng ba tháng vậy.

Thiệt là một món thuốc để giúp cho hàng sản-phụ hiệu nghiệm có cảng. Cách dùng chỉ rõ trong toa.

Giá mỗi hộp (8 hoàn) 0$50.

Xin lưu ý : Đàn bà kinh nguyệt không đều, khi có đường kinh đau bụng nhiều, và huyết ra ít, rất là thần hiệu.

VÕ-VĂN-VĂN DƯỢC - PHÒNG

Chủ nhân Y học-sĩ VÕ-VĂN-VĂN bào chế

THUDAUMOT

Có bán tại Nguyễn-thị-Kinh, Thanh Thanh Saigon, và các nhà bán thuốc Annam khắp nơi.

1930 tới 1934

ĐƯỢC 4 NĂM

KHẮP CẢ BA KỲ ĐỀU CÔNG NHẬN

Thuốc Bổ DI-TINH

Hiệu ĐỨC-TRỌNG

TRỊ DI-TINH
LÀM BỔ-THẬN
HẾT MỆT NHỌC
KHỎI ĐAU LƯNG
THÊM SỨC KHOẺ

MỖI VE: 1$00

Đã bán tại Nguyễn-thị-Kinh và mấy nhà đại-lý ở lục tỉnh.
Nhà Thuốc số 355, đường Cây-Mai (gần Đồn Cây-Mai) CHOLON.

Ecole "Guillerault"

85 rue Frère GUILLERAULT - SAIGON

Cours spéciaux pour Européens, Français d'Indochine, et Naturalisés français.

Préparation des enfants aux Lycée et Ecoles primaires superieures françaises de garçons et de jeunes filles.

La langue française y est rigoureusement employee.

Demandez notre prospectus.

TIỂU-THUYẾT của ĐUỐC-NHÀ-NAM — N° 7

BÀ HOÀNG KIỀN-KIỀN

của : Dương-Vân

CHƯƠNG THỨ NHỈ

Trong một làng, mình mông có cho mượn, không ăn lời ; tá như làng An Điền và xóm Cầu Ông, là thổ sĩ thất mùa có bớt trên ba người được gia tư thơ lúa ruộng ; gặp người tàn tật cô thời như nhà thầy hội đồng bố thí ; rằm nguyên, cô không Trương vinh Thanh, cô Lợi muốn quên đi chùa. Nhưng mà trông ra lòng người, không khó gì, mỗi cử chỉ cô, thấy ngay không Chùa xóm, ai tiếu tiền lưu tài, phải thiệt có cô lòng hoát đạt đại độ : mùa nào cô bớt lúa ruộng, cô khoe khoan cùng xóm ; cô trao tiền cho ai, không hề cô thêm ngó mặt kẻ ấy bao giờ ; khi bỗ thì cho đứa bần hàn cô bỗ thì trước mặt mọi người ; đi chùa, miễn có làm hình như cô giúp gạo tiền cho tăng chúng, chớ không phải tại lòng cô thành kính Tơi Phật.

Cô lại giao thiệp với người phú hào, quyền - quí hơn. Ai cũng thấy cô nàng đều thăm quan quản Ba tri, quan Chủ-sự giây thép, và nhứt là ông cựu cai tổng Bảo-Trị, ở An-điền lớn.

Ông cai đã qua đời. Lúc sanh tiền cũng là một nhà trọc phú rong tổng. Cô hai người con trai người trưởng tên Phạm văn Dĩ, thứ là Thiện.

Trong nhà chỉ con Dĩ, ở phương tuổi lỡ lên, Thiện, nghe nói đã có vợ và đã ra riêng.

Ai thấy Trương thị Lợi bay lại vẫng nhà ông cai cũng tưởng người con trưởng ông Cai toàn cùng cô tính việc giá thú. Cậu Dĩ tưởng hay cô ngưa đi dạo cùng lăng, một hai khi ghé nhà cô tặng cô ngồn vì, cả, sổ ; cô Lợi khi nào qua An điền lớn cũng tạm ghé nhà cậu Dĩ, cô bà ở đó ăn cơm, khi ở trễ đến chạng vạng, cậu Dĩ phải sai gia đình thắng xe rồi bổn thân đặt cầm cương đưa cô về.

Cô Lợi đề cậu Dĩ tỏ tình thân mật đến thế nào ? Cô có nuôi hi vọng làm đâu ông Cai chăng ? Chuyện cô nhỏ tức được.

Tuy lời cha khuyên xa lánh xã-hội, trốn tránh loài người vẫn còn vẫn bên tai cô, nhưng mà ngọn tâm hồn trong mạch máu người con gái đen đúa kia, không phải không có cảm inh, không có xuân tư, và tình tứ cùng sôi nổi, cũng đòi đào như các bạn gái đên tuổi cập kê.

Dầu sao, cũng phải nhìn nhận rằng Phạm văn Dĩ đẹp đẽ trai.

Vậy mà đáo trong 2 lần : An điền, Bổn và bé đều lấm tưởng hết. Phạm văn Dĩ với Trương thị Lợi không nên đôi chồng vợ.

Bữa kia, cô Lợi đi An-điền lớn về sắc - diện tái mặt, và thở tự bậu không bước chơn đến nhà Dĩ nữa. Cô lại cón cáng dặn người nhà, hễ thấy mặt bà luận Dĩ hay Thiện, hoặc gia đình của hai người ấy, bước vô sân cô, cứ lấy cây đập đuổi họ ra như đuổi chó dại.

Chuyện gì đã xảy ra, chưa ai đặng biết, nhưng kể từ bữa đó sắp về sau, tánh tình Trương thị Lợi thay đổi lạ lùng.

Cô trở nên quạu quọ, hay cáu mẫu, hay chặc bước, lỗi phải. Cai phó tổng đến nhà cô gặp của đóng kín ; ai cây cô giúp bạc bẻn, bị cô nói nặng, đối vẻ ; kẻ đói khó đến xin bố thí bị cô mắn là « quân khốn nạn, giả đối ».

(*Là vui lòng « ở ẩn » như hồi thầy hội đồng còn sống, chỉ khác có một đều là lúc sau nầy, cô tin chắc thế sự nhơn tình đều là « hư vô » chớ không phải có bằng tin, hằng nghĩ như trước. Những chuyện chi người đời gọi là vui là đẹp, cô trông thấy cô lấy làm gòm ghiếc ; những người hay mưu cầu sanh thú, cô gọi là « đại dột » như người mê Kim thanh vàng, cô nằm nhà chéo quẻo, những câu sách cũng thầy hội đồng giải cho cô nghe ngày xưa, lần lần lộ ra trong óc cô minh bạch. Cô suy nghĩ rồi rồi cô lấy đi lấy lại mấy câu cô đã nghe. Ngày trước cô coi sự khinh bỉ nhơn loại là một cái lý thuyết nan giải và mỗi mẻ ; bây giờ cô xem cái lý thuyết ấy tuyệt đối... và cô khinh người cô lắm vui.

Phải mà ! Cuộc đời là miếng mồi thơm để gạt người, và cái kiếp sống của con người là cái kết quả của những « sự giục chạy » và của các đều lầm lỗi khác.

Tuy Trương thị Lợi oán người ghét đời, mà cô không quên rằng cô còn phải gắn sức cai quản sự nghiệp to tát của cô. Cô hết sức cô không đủ và cô phải cần cô một tay đan đông tính cô tài lực, cô đủ các tri giúp cho cô.

Biết tin cậy ai ? Kẻ ở Điền, ba chung lường gạt, càng thêm khốn hai đau đớn nữa !

Cô vừa tư lự, vừa liệu được một phương, và phương ấy đã giúp cô giữ gìn quyền lợi cô yên ổn, lại còn giúp cô nghe ngày xưa, lần lần lộ ra trong óc cô minh bạch. Cô suy nghĩ rồi rồi cô lấy đi lấy lại mấy câu cô đã nghe. Ngày trước cô coi sự khinh bỉ nhơn loại là một cái lý thuyết nan giải và mỗi mẻ ; bây giờ cô xem cái lý thuyết ấy tuyệt đối... và cô khinh người cô lắm vui.

Phải mà ! Cuộc đời là miếng mồi thơm để gạt người, và cái kiếp sống của con người là cái kết quả của những « sự giục chạy » và của các đều lầm lỗi khác.

Tuy Trương thị Lợi oán người ghét đời, mà cô không quên rằng cô còn phải gắn sức cai quản sự nghiệp to tát của cô. Cô hết sức

(*Còn nữa*)

Không thể nào, mà không khỏi bịnh ban trái, nếu dùng thuốc

BAN DƯỢC THUỶ

— là phương thuốc nước để trị các chứng bịnh ban và trái độc —
của nhà thuốc THIÊN-HOA-ĐƯƠNG (CHOLON)

Hãy hút thuốc điếu «ĐẠI-NAM»
Ngon hơn hết
COTAB
DISTRIBUTEUR

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC PHÒNG

KÍNH CÁO ĐỒNG-BÀO

BẢ ĐÃ SƠN QUÁN TÁN là thuốc phát-minh trị bịnh Tê-cang và Bạch đái ha; thuốc mới ra đời mà đăng Đồng bào hoan-nghinh trị bịnh đáng kết quả mỹ mãng. Song hèm vì thuốc đắng khó uống, nhiều qui bà qui cô phàn nàn, nên tôi mạnh vira lòng qui bà qui cô có lòng chiếu cố, chế ra HOÀN TINH, tánh chất cũng y như thuốc bột rất dễ uống để khỏi phụ lấm lòng qui hóa của qui bà qui cô đối với bổn dương.

Vậy tôi xin cỏ mấy hàng kính cáo đồng bào, để đăng bào khỏi điều nghi ngại.

Y-học-sĩ Võ-văn Vân
THUDAUMOT

Thuốc điếu hiệu
TAM KỲ

Thuốc hút không khô cổ,
mùi thơm giá thật rẻ

Cie INDOCHINOISE DES TABACS
17 Bd Kitchener SAIGON

Cái thủ-đoạn Nhựt đối với Tàu

(Tiếp theo trương nhứt)

thì được người Nga len giúp cho, tại khi thì được người Anh ở Ấn-độ vui giúp một cách kín đáo. Thành thoảng người ta đang tin rằng dân ở Tân-cương đã đầu phục chánh-phủ Trung-ương, nhưng mà những chuyện ấy chẳng có chi là chắc chắn hết.

Còn xứ Mông-cổ thì chia ra làm 2 phần: Ngoại-Mông-cổ và Nội-Mông-cổ.

Ngoại-mông-cổ rộng lớn gần bằng xứ Huếkỳ, có một triệu dân du-phòng (*nomades*) ở.

Người Tàu không có một chút quyền hành gì ở xứ ấy hết. Còn xứ Nội-Mông-Cổ thì có bề giao hơn và đông hơn một chút, mà lại hết hơn một phần nửa là người Nhựt ở và phần nửa ấy lại dính với Mãn-Châu-quốc, còn phần nửa khác lớn chưng bằng nước Pháp, người Nga có lợi quyền ở đó nhiều, chớ người Tàu cũng không có chút dụ vi cần con nào. Thật lao nhiêu dụ-phương ở chung quanh nước Tàu đều lọt vào tay người nước khác hết, duy còn nước Tàu thật đó là gồm 18 tỉnh, có được 440 triệu dân thôi. Đã vậy mà trong 18 tỉnh đó lại có đến 250 ngàn người Nhựt ở lộn lao nữa.

Coi vậy thì chắc là cái cõi đất Tàu 18 tỉnh kia cũng khó bề mà hiệp-nhứt được. Ở miền Nam sông Dương-tử (*Yon Tsé*) thì có nói-chiến khuấy phá luôn luôn không còn ở ngũ tỉnh Quảng-Đông vẫn giữ quyền tự trị, và khắp cỏ miền Tây nước Tàu mỗi nơi đều có những nhà lãnh-tụ quân phục chiếm riêng cai trị. Còn ở phía tây Bắc-kinh là tỉnh Sơn-tây, thì lâu nay vẫn thuộc về tay Diêm-tích-Sơn chiếm giữ và Chánh-phủ Nam-kinh đối với cỏ đất của Diêm cũng như đối với một cường-quốc ngoại-bang vậy.

Bắc-kinh thì do một hội-đồng chánh-trị coi giữ và người cầm đầu hội-đồng ấy là Hoàng-Phủ, người thân thiện với Nhựt lung lắm.

Bài này không phải để khảo-cứu về tình hình chia rẽ ở Tàu, nhưng chúng tôi muốn nói rõ rằng như vậy cho chư độc-giả biết rằng người Nhựt hàm he nước Tàu của họ.

Tin Thể-thao vắn tắt

Chúa Nhựt 29 Juillet 1934 tới đây HỘI C.S. ROYAL DE PNOM-PENH, xuống Saigon đấu với Hội NGÔI-SAO GIADỊNH tại sân Vườn Ông-Thượng.

* *

Hội C.S. ROYAL là một hội chiến tướng toàn là người Thổ mà người nầy gần cỡ liền lạt, nên mạnh mẽ lắm.

* *

Người Tây nói Hội Ngôi-sao GIADỊNH chúa nhựt tới phải coi chừng, không những coi chừng thua dậm mà thôi, mà lại phải coi chừng mầy cặp đỏ lợi hại của chiến tướng C. S. ROYAL có gươm và có ngòi.

Muốn cho khỏi xảy ra những chuyện lôi thôi C.S.ROYAL-ETOILE DE GIADỊNH hứa chúa nhựt 29 Juillet cần phải có một người TRỌNG TÀI (Arbitre) thiệt giỏi. Rất hiếc cho lão quan hai COUADOU đã sang Pháp không còn ở Saigon nữa?

* *

Hội C.S. ROYAL mới xuống Saigon lần thứ nhựt, mà bị gặp hội L'Etoile de Giadinh ở sân vườn ông Thượng nữa, chắc thiên hạ đến xem đông lắm.

* *

Từ thuở đến giờ hễ hội Saigon nào lên Nam-vang đều bị hội C.S ROYAL cạo rất đậm.

không phải là câu chuyện mộng mị mà chính họ có hy-vọng lợi-hại ở cái tình trạng chia rẽ của nước Tàu nhiều lắm.

Đó chẳng qua là vì nước Tàu rộng lớn, mà lại bị chia manh chia mún ra, các yêu-nhơn Trung-quốc đành quyền cướp lợi với nhau, không có thống thuộc gì cả. Chánh-sách xâm-lược Trung hoa của Nhựt-bổn chỉ căn-cứ vào cái tình thế đó mà nảy sanh ra.

Coi như vừa rồi bộ Ngoại-giao Nhựt đã tuyên-ngôn rằng Nhựt muốn bảo hộ nước Tàu không cho liệt-cường Âu-Mỹ nhúng tay vào. Lối ấy đã làm chấn-động dư luận thế-giới một đạo dữ lắm. Xem vậy cũng đủ biết người Nhựt họ thèm thuồng nước Tàu quá đi, cho nên họ tuyên-ngôn như thế kia, để dòm coi thử ý-kiến thế-giới đối với họ ra thế nào đang họ có tân hành cái ngôn xâm-lược

(Còn nữa)

NHƯ BÊN CHICAGO

13 đứa ăn cướp Cao-miên bắt một người con gái

Bọn ăn cướp Cao-miên bây giờ « tân bộ » lắm rồi. Chúng nó không những ăn cướp của giết người như lâu nay, mà lại còn bắt cóc người như kiểu bọn « gan te » bên Chicago vậy.

Như hôm tuần rồi, có một đảng cướp Cao-miên, 15 đứa, cầm mác và cây gậy, kéo đến đánh nhà một người Cao-miên tên Châu Cốk, ở làng Thuyệt-Nap (Chaudoc).

Sau khi khuân hết tiền bạc của cải, bọn cướp ấy còn bắt cô con gái của Châu Cốk, lối 18 tuổi.

Lúc bọn cướp đương làm ăn, thì dân làng kéo đến, hai bên đánh nhau một trận dữ. Bọn cướp có một đứa bỏ mạng tại trận và nhiều đứa bị thương. Còn bên dân làng thì có 6 7 người bị thương.

Sỡ mật thám Chaudốc được tin nầy thì tra xét biết được tích đứa cướp bỏ mạng đó, rồi nhờ đó mà biết được bọn đồng lõa nữa.

Sở mật thám hiệp với hương chức làng tiêm kiếm trốt tuần lễ, mới ra đầu tích bọn cướp. Khi lính tới ở, thì bọn cướp cùng chống cự lại, hai bên đánh nhau một trận nữa.

Có một đứa tên Châu Kuol bị người lính Lý Sung bắt, còn bao nhiêu tâu thoát được. Lúc người lính Lý-Sung toan bắt, bị nó vật nhào xuống đất, rồi còn muốn vật đả lớn đện lên. Sung thấy nguy mới móc súng ra bắn nó, hiện giờ nó nằm nhà thương, e phải chết nay mai.

Nhờ bắn trúng tên cướp Châu Kuol đó, mà nhà chuyên trách biết tên bọn đồng đảng, và cũng nhờ nó mà kiếm được cô con gái chúng nó bắt, và đã đưa cô về cho cha mẹ cô rồi.

Châu Kuol là một tên cướp lợi hại lắm, mới trả rồi cái nợ 5 năm tù ở trong khám vừa ra chưng một tháng nay thôi.

Hãy dùng Savon Việt-Nam tốt nhứt

Đình - nam - Chơn
Nam - chơn Tương - Tế - hội
28 Boulevard Paul-Bert Saigon

Bổn-hội xin Bố-cáo cho Bà tánh hay rằng:

Ngày rằm và ngày mười sáu tháng sáu Annám nhằm 26 và 27 tháng Juillet, Bổn-hội sẽ thiết lễ cúng Thần và cầu an cho Bà tánh.

1.— Vì cái Nguyên-nhân của sự Khuẩn bách chung, nên Bổn-hội phải Tiết-kiệm không hát và cúng không đi mời mỗi nhà như mọi năm.

2.— Vì sự Sùng-bái của người mình nên Bổn-hội vẫn tự tiện để cho Bà-tánh tự do đến lạy Thần rong hai ngày cúng, kể từ 8 giờ chiều ngày 26 đến 12 giờ khuya ngày 27 Juillet.

3.— Vì hai lẽ trên kia Bổn-hội xin thưa thật rằng: (*Bổn-hội cẩn sẳng lòng tiếp rước mỗi người đến không lễ cũng cũng vậy*). Miễng y-phục cho được đúng theo lễ Thần mà thôi.

4.— Vì muốn rõ ơn của qui ông qui bà nào có đi lễ, nên bổn-hội định sẽ nêu danh để tại đình Thần.

5.— Vì sự tin ngưỡng chung, mà cũng vì sự tiết-kiệm, nên bổn hội phải cáo rao như vầy, xin đồng-ban chiếu cố và xin miễng lỗi cho bổn-hội, thì bổn-hội rất thâm cảm.

Kính thỉnh. Kính thỉnh
NAM-CHƠN TƯƠNG TẾ HỘI

Xứ Ru-ma-ni cũng bị nắng gắt

Xứ Ru-ma-ni cũng bị hưởng sống nắng như ở bên Huếkỳ vậy, hôm 23 Juillet hàn thử biểu để trong bóng tôi mà cũng lên 40 độ, vì vậy làm cho dân ở Bucarest phải đi trốn nắng trong mấy châu-thành trên bờ biển Hắc-hải và ở trên núi.

Lời cảm tạ

Chúng tôi là TĂNG LẬP TRÌ hương đạo quán Nanakỳ, nhơn điếp cuộc đi chơi trên Dalat hồm 13 14 Juillet rủi ro bỗ mang tại suối Cantly, tôi ơi xin xuống không hay mà cũng không tiếc đến nơi mà lo việc chôn cất. Mạo nhơn ông hội trưởng Tổng cuộc THÂN VĂN KHÁ và các anh em hướng đạo lớn nhỏ lo lắng về việc chôn cất rất tử tế.

Vậy tôi có mấy lời trước cám ơn ông Hội Trưởng, các anh em hướng đạo có lòng thương chôn tôi sau cám ơn ông VÕ ĐÌNH DŨNG ở trên Dalat có lòng bác ái cung ba con đưa đón trong đám tang chôn tôi.

Vắn tắt vài hàng xin đa tạ đa tạ.

HÀ THẦN KHOẺ
Secrétaire principal
Direction d'Artillerie

Chuyện thị phi

(Tiếp theo trương nhứt)

ba ông ngồi cơm cui mút lắt lím con số mà viết con số kia, mỗi con số đầu chiếu gần mỗi chữ ở trong bộ máy, con số nhơm cho nào thì viết chữ đó ra, rồi cấp lại

Quả nhiên thanh mật bài thơ từ-tuyệt đăng vần đăng điệu, lại đúng với cái đầu đề của tôi muốn nữa.

Tôi ra cái máy máy không những làm ra thơ lại cũng là cái máy bói bằng thơ ngỏ quả. Những người hay xin xăm ở miếu nào bói quẻ ở thầy kia, thà vơn cái máy làm thơ nó cho một bài còn thú vị hơn.

Có cái máy quỷ-quái nầy rồi mà có lẽ các ông thi sĩ nhà nghề đều thất nghiệp chớ phải chơi sao!

Nhứt là máy ông văn sĩ «non» nhà ta hay khoái làm thơ đăng báo lấy tiếng chơi, cho đến đồi lạc vần hay bài thanh cả cũng thơ nếu khi nào ngồi rán mà bóng ra bài thơ, thì tôi khuyên chịu khó đi đặt cái máy làm thơ của ông bạn tôi nó làm dùm bao nhiêu bài cũng có, mà còn hay nữa là khác.

Một trường tư LỚN NHỨT ở Nam-Kỳ sẽ mở giữa địa-phương
Saigon-Cholon ở đại lộ Galliéni gần ga Hòa-Bình và ga Chợquán

là Trường Lycéum Paul Doumer

Ngày khai giảng: 1er Août 1934

Enseignement Secondaire Français — Primaire Supérieur et Primaire
DẠY TỪ LỚP ĐỒNG ẤU (ENFANTIN) ĐẾN LỚP TỨ TÀI TÂY (BACCALAURÉAT MÉTROPOLITAIN)
Internat — Demi pensionnat — Externat surveillé — Externat libre

Riêng cho NAM học sinh và NỮ học sinh
Cách sắp đặt rất hoàn toàn chỉnh đốn

LABORATOIRE. — CINÉMA — T. S. F. — INFIRMERIE do một ông quan Thầy (Docteur) ở trường Đại học y khoa đứng săn sóc. — PING - PONG. — TERRAINS SPORTS. — AUTOCARS để rước và đưa học sinh tại nhà. — ABONNEMENTS RÉDUITS trên các đường xe điện và xe đò.

Tiền học, tiền ăn rất nhẹ

Đốc-học Ông Leuret le Ferron

THƯỜNG THỌ BẮC ĐẨU BỘI TINH — CỬ NHƠN VĂN CHƯƠNG TRIẾT HỌC
LÃO LUYỆN 30 NĂM TRONG ĐƯỜNG GIÁO DỤC.

Muốn hỏi điều lệ xin đến hoặc viết thơ cho M. Leuret tại phòng Thơ-ký tạm thời 106 107 Bd de la Somme Saigon. Ở xa xin dính theo thơ một con cò 0$05 để trả lời.

INSTITUTION
« NGUYỄN-TRỌNG-HỴ »
ooo GIADỊNH ooo

NGÀY TỰU TRƯỜNG: 1er AOUT 1934

Năm nay thi BREVET và DIPLÔME học trò của bổn-trường đậu nhiều hơn hết:

BREVETS

Quách mộc Giáp — Trịnh văn Lầu — Nguyễn văn S
Nguyễn văn Triệu — Mai hữu Trạch (admissible)

DIPLÔME

Lâm kim Danh (mentiona. bien) — Quách mộc Giáp
Trần nhơn Kiệt — Phạm văn Kỳ — Ng. thành Long (mention a. bien)
Hồ văn Nhân — Phạm ngọc Sum — Nguyễn văn Thượng
Mai hữu Trạch — Nguyễn v. Triệu (mention a. bien) — Lê công Trinh

TIỀN HỌC TÍNH RẤT NHẸ

INTERNES		EXTERNES	
4me Année	18$00	4me Année	8$00
3me Année	17 00	3me Année	7 00
2me Année	16 00	2em Année	6 00
1re Année	15 00	1re Année	5 00
Cours Supérieur	14 00	Cours Supérieur	4 00
Cours Moyen	13 00	Cours Moyen	3 00
Cours Elémentaire	12 00	Cours Elémentaire	2 00
Cours Préparatoire	12 00	Cours Préparatoire	2 00
Cours Enfantin	11 00	Cours Enfantin	1 00

Thơ và mandat gởi cho: Đốc học trường «NG.-TRỌNG-HỴ» Giadinh

IMP. THẠNH-MẬU 5-7 rue de Reims Saigon

Le Gérant NGUYỄN-VĂN-SÂM